

A central figure is completely engulfed in intense, bright orange and yellow flames. The figure's form is mostly obscured by the fire, with only some dark, skeletal-like shapes visible. The background is a dark, smoky red, suggesting a fire scene. The overall mood is dramatic and intense.

NEVIDITEL'NY

**JAMES PATTERSON
A DAVID ELLIS**

Neviditeľný

Aj v tlačenej verzii

Objednať si môžete na stránke
www.albatrosmedia.sk

James Patterson, David Ellis
Neviditeľný – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2016

Všetky práva sú vyhradené.
Nijaká časť tejto publikácie sa nesmie rozširovať
bez písomného súhlasu majiteľov práv

Kasperovcom –
Mikovi, Laure a anjelikovi Sophie Mei-Xiang

James Patterson
a David Ellis

NEVIDITEĽNÝ

TENTORAZ TO viem. Viem to s istotou, ktorá ma hrdúsi, dlávi, napĺňa panikou, zvierá mi srdce, až kým mi ho nevytrhne z hrude. Tentoraz je neskoro.

Neznesiteľná horúčava, oslepujúca žiara, zadúšajúci dym.

Domáci alarm kvíli, nie je to prvotné varovné pípnutie, ale ohlušujúci rev, čo nikoho nenechá na pochybách: *ak teraz niečo neurobiš, je po tebe...* Nevieam, ako dlho hučí, no mne už nepomôže. Všade je príšerná horúčava, spôsobil ju výbuch v rúre; tlačí sa do všetkých kútov spálne. Odporný čierny dym, čo mi oškvrkol chĺpky v nose a zamoruje mi pľúca. Oranžové plamene už oblizujú strop, tancujú okolo mojej postele, takmer do rytmu, odporné posmešné staccato, šlahajúce, praskajúce jazyky. Akoby to ani nebol oheň, ale skupina zohratých plameňov – vzdúvajú sa a padajú, hore a dolu, praskajú, chechtajú sa, sú čoraz väčšie a väčšie, akoby mi chceli povedať: *Tentoraz je príliš neskoro, Emmy...*

Oblok. Stále môžem vyskočiť z postele, bežať doľava, bežať k obloku, bežať do jediného rohu spálne, kam sa ešte bežať dá. Nepriateľ ma tlačí do kúta, vyzýva: *Neváhaj, Emmy. No tak, Emmy, bež k obloku...*

Je to moja posledná šanca. Uvedomujem si to, aj keď sa mi vôbec nechce premýšľať, čo sa stane, ak zlyhám: budem sa musieť pripraviť na muky. Bude to však bolieť len pár minút, zdrvujúca, vírivá agónia. Po nej mi horúčava zoškvarí končeky nervov a ja už nebudem cítiť vôbec nič. Alebo, ešte lepšie, oxid uhoľnatý ma priotrávi, ja omdliem a...

Nemám čo stratiť. Netreba to predlžovať.

Plamene mi olizujú flanelovú prikrývku, vyskočím z matrace, nohami sa dotknem podlahy, trielim k oknu – jeden, dva, tri, štyri kroky. Z hrdla sa mi vyderie detské kvílenie, začína sa ma

James Patterson a David Ellis

zmocňovať panika, ako keď som sa vzadu na dvore zvykla naháňať s ocom a on ma dobiehal. Pokrčím pleciami, skočím do okna. Lenže okno bolo vyrobené poctivo. Tak, aby odolalo. Zvuky poprepletané s kvílením alarmu a praskotom plameňov znejú ešte desivejšie, pripomínajú nenásytné zavýjanie. Odrážam sa od obloka, padám späť do spaľujúcej horúčavy. Vravím si: *Dýchaj, Emmy, vdýchni ten zamorený, toxický vzduch, nedovoľ plameňom, aby ťa zahubili, DÝ-CHAJ...*

Dýchaj. Nadýchni sa.

„Dopekla,“ poviem do prázdna tmavej izby; nijaké plamene tu nie sú. Oči ma štípu od potu, utriem si ich tričkom. Viem, že sa nesmiem pohnúť. Aspoň zatiaľ nie. Ostanem teda nehybne ležať, až kým mi pulz prestane skákať, kým nezačnem rovnomerne dýchať.

Mrknem na rádiové hodinky, červené fluoreskujúce číslice, čiaračky, čo mi vravia, že je pol tretej.

Sny sú ničivé. Myslíte si, že ste nad niečím zvíťazili, tvrdo na tom pracujete, vravíte si, že je vám čoraz lepšie a lepšie, pokúšate sa ísť dopredu, gratulujete si, že sa z toho dostávate. No potom príde noc a vy privriete oči, uniknete do iného sveta. A váš vlastný rozum vás znenazdajky poklepká po pleci a vyhlási: *Vieš, čo je nové? NIE je ti lepšie!*

Odozdane vydýchnem a natiahnem ruku k vypínaču. Keď zasvietim, všade navôkol sú plamene. Tapety, fotografie, záverečné správy jednotlivých prípadov i hodnotenia inšpektorov zdobiace steny mojej spálne – všetko je v plameňoch. Smrtonosné požiare šíriace sa Spojenými štátmi: Hawthorne na Floride, Skokie v Illinois, Cedar Rapids v Iowe, Plano v Texase, Piedmont v Kalifornii.

No a, samozrejme, Peoria v Arizone.

Spolu päťdesiattri prípadov.

Očami prechádzam po stene, každý z nich si pripomeniem. Potom zamierim k počítaču a začnem otvárať e-mailly.

Päťdesiattri prípadov, o ktorých viem. Nepochybné je ich viac.

Tento živel nič nezastaví.

2

SOM TU, aby som sa stretla s Dickom. Nevyslovím to nahlas, len si to pomyslím.

„Emmy Dockeryová k pánu Dickinsonovi, prosím.“

Ženu usadenú za rohovým stolom pred Dickinsonovou kanceláriou som nikdy predtým nevidela. Na menovke má napísané LYDIA, a aj tak vyzerá: nakrátko ostrihané hnedé vlasy, čierne okuliare v hrubom ráme, strohá pracovná hodvábná blúzka. Vo voľnom čase možno píše sonety. Možno má tri mačky a obľubuje indické jedlá, ktoré nazýva indickou *kuchyňou*.

Azda by som si v tomto prípade mohla odpustiť sarkazmus, lenže podráždilo ma, že sa tu zjavil niekto nový, že sa od môjho odchodu niečo zmenilo, že sa pre to cítim ako cudzinka v kancelárii, kde som poctivo otročila takmer deväť rokov.

„Mali ste dohodnuté stretnutie s pánom riaditeľom, slečna... Dockeryová?“

Lydia zdvihne zrak, spokojná sama so sebou, hľadá na mňa priamo, sebavedome. Dobré vie, že schôdzku som si vopred nedohodla. Musí to vedieť, lebo jej volali z recepcie, aby zistili, či ma vôbec môžu vpustiť. Takže teraz mi len pripomína, že som sa dostala až k nej len a len z láskavosti.

„S pánom *riaditeľom*?“ pýtam sa s predstieraným údivom. „Máte na mysli *výkonného námestníka* pre Útvar odhaľovania zločinov, korupcie, finančnej a kybernetickej kriminality?“

Dobre teda, viem byť poriadna mrcha. Lenže začala ona, *Lydia*.

Čakám na jej odpoveď; keby Dick nesúhlasil, že ma prijme, nestála by som tu.

Dick ma necháva čakať, čo je preňho typické. O dvadsať minút sa však do jeho kancelárie preda len dostanem. Steny sú obložené tmavým drevom, vynímajú sa na nich fotografie trofejí, diplomov,

vecičky svedčiace o jeho egu. Náš Dick si teda o sebe poriadne namýšľa. Prečo, to netuším.

Večne opálený, asi päť kilečiek navyše, s plešinou, ktorú sa pokúša prekryť vlasmi, čo mu ešte ostali, úlisne sa škeriaci Julius Dickinson mi naznačuje, aby som si sadla. „Emmy,“ vraví, v hlase mu jasne badať neúprimnú ľútosť. Oči sa mu však rozjasnia. Hneď, len čo som vošla, sa ma snaží vyprovokovať.

„Neodpovedali ste mi ani na jeden e-mail,“ poviem a sadnem si.

„To je pravda, neodpovedal,“ odvetí, vôbec sa nenamáha vysvetliť, prečo sa ku mne takto správa. Ale veď ani nemusí. On je tu šéfom. Ja som len zamestnankyňou. Dopekla, už vlastne nie som ani tou; som zamestnankyňou na neplatennej dovolenke, ktorej kariéra visí na vlásku a ktorú môže muž naproti celkom zničiť.

„Aspoň ste ich čítali?“ pýtam sa.

Dickinson si vytiahne zo zásuvky hodvábnu handričku a utrie si okuliare. „Prečítal som tolko, aby som pochopil, že rozprávate o sérii požiarov,“ povie. „Požiarov, o ktorých sa domnievate, že ich založil akýsi kriminálny génus. A že sa tomuto monštru podarilo vyvolať zdanie, že navzájom nesúvisia.“

Áno, v podstate to pochopil.

„Čo som však prečítal *celé*,“ dodáva s kyslým podtónom v hlase, „bol nedávny článok z *Peoria Times*, miestnych novín provinčného mestečka v Arizone.“ Zdvihne výtlačok článku a cituje z neho: „Osem mesiacov po smrti svojej sestry pri požiari rodinného domu sa Emmy Dockeryová pokúša presvedčiť Policajné oddelenie v Peorii, že smrť Marty Dockeryovej nebola nehoda, ale vražda. ‘Ó, a táto časť, počúvajte: Doktor Martin Lazerby, zástupca súdneho lekára z Úradu súdneho lekárstva v oblasti Maricopa, stále tvrdí, že všetky forenzné dôkazy svedčia o tom, že šlo o úmrtie zapríčinené neúmyselným požiarom.’ A túto citáciu priam milujem – slová samotného policajného šéfa: ‘Táto žena pracuje pre FBI,’“ prečíta. „Ak si je taká istá, že to bola vražda, prečo sa potom sama nepustí do vyšetrovania?“

Nereagujem. Ide o podružný článok; prebrali policajnú verziu, moje dôkazy verejnosti vôbec neposkytli.

„Čo ma priviedlo k tomu, aby som o vás porozmýšľal, Emmy.“ Zopne ruky, nepochybne si triedi myšlienky. Akoby sa chystal vyhrešiť dieťa. „Liečite sa, Emmy? Urgentne totiž potrebujete pomoc. Samozrejme, boli by sme nesmierne radi, keby ste sa vrátili. No najprv musíme vidieť, že sa z toho dostávate.“

Pri týchto slovách len s ťažkosťami dokáže potlačiť úsmev. My dvaja sme už mali tú česť; bol to práve on, kto ma dal disciplinárne potrestať, a to za *nevhodné správanie*. Potom ma suspendovali – ó, prepáčte, v byrokraticko-právnom žargóne som na *neplatennej administratívnej dovolenke*. Do návratu mi ostáva sedem týždňov. Lenže aj keď sa vrátim, aj tak budem v šesťdesiatdňovej skúšobnej lehote. Keby moja rodina nedávno neutrpela takú nepredstaviteľnú stratu, asi by ma navždy vyrazili.

Presne vie, prečo ma pokarhali. Obaja to vieme. Takže teraz ma tu len ponížuje a zosmiešňuje. Nesmiem mu dovoliť, aby sa mi dostal pod kožu. Presne to totiž chce. Chce, aby som vybuchla, aby mohol pohlavárom tvrdiť, že nie som pripravená vrátiť sa.

„Nieкто prečesáva krajinu a zabíja ľudí,“ poviem. „A vy chcete vedieť, či sa liečim.“

Prižmúri oči. Napokon, nemusí urobiť vôbec nič; som to predsa ja, ktorá prišla s prosíkom. Toto je jeho spôsob, ako mi to kardiálne znepríjemniť – sedí tu, veľa toho nepovie, pôsobí tvrdohlavo.

„Sústredte sa na liečbu, Emmy. Kontrolu dodržiavania zákona ponechajte nám.“

Dookola opakuje moje meno. Bola by som radšej, keby mi napľul do očí alebo ma počastoval nadávkami. A on to dobre vie. Toto je len pasívne agresívna verzia simulovaného topenia. Nebola som si istá, či ma dnes vôbec prijme, veď som sa neohlásila. Teraz si uvedomujem, že sa ma pravdepodobne nevedel dočkať. Všetko len preto, aby ma umlčal, aby sa mi otvorene vysmial do tváre.

Ako som povedala, my dvaja sme už mali tú česť. Budem stručná: je to sviňa.

„Tu nejde o mňa,“ trvám na svojom. „Tu ide o chlapa, ktorý–“

„Ste momentálne nahnevaná, Emmy? Myslíte si, že viete držať na uzde vlastné emócie?“ Premeria si ma s predstieraným záujmom, z ktorého cítiť, že ma chce ponížiť. „Pretože sa začínate

James Patterson a David Ellis

červenat' a zatínate päste. Robím si o vás starosti, Emmy – ešte sa nedokážete kontrolovať. Máme psychológov pre zamestnancov, Emmy... Ak sa teda potrebujete s niekým pohovárať.“

Vyznieva to ako komerčná reklama pre závislých ľudí, vysielaná neskoro v noci. *Máme psychológov, ktorí sa s vami radi pohovárajú. Neváhajte a zavolaajte. Hneď teraz!*

Uvedomujem si, že nemá zmysel pokračovať. Prísť sem bolo odo mňa naivné. A očakávať, že ma osobne vypočuje, bolo takisto naivné, odsúdené na neúspech skôr, než som vôbec prekročila jeho prah. Vstanem, zvrtnem sa, odchádzam.

„Veľa šťastia s liečbou,“ volá za mnou. „Všetci vám držíme palce.“

Pri dverách zastanem a obzriem sa.

„Ten človek kántri ľudí. Všade, po celej krajine,“ poviem s rukou na kľučke. „Tu nejde o to, že po ňom ideme a nevieme ho dostať. Tu ide o to, že ani nevieme, že niekoho takéhoto treba lapiť. Akoby pre nás neexistoval.“

Dick mlčí, len ohne prsty a slabučko mi mávne na pozdrav. Poriadne za sebou tresnem dverami.

3

POČKÁM, KÝM vyjdem von. Až potom si uľavím. Neurobím Dickinsonovi tú radosť, aby ma uvidel rozzúrenú. Takisto mu neposkytnem nič, čo by mohol použiť proti mne, keď sa o sedem týždňov pokúsím vrátiť do práce. (Pravdou však je, že som mu už čo-to poskytla; môže predsa ukázať prstom na moje e-maily – nech už náš dnešný rozovor vykreslí, ako chce – a použiť ich ako dôkaz, že som „posadnutá“, že som spáchala ten najhorší zločin, aký môže spáchať výskumný analytik, keď sa správa ako vyšetrovateľ, keď zabúda na svoju pozíciu v hierarchii.)

Keď som už v aute a vraciam sa po I-95, zopárkrát tresnem po volante. A to poriadne. Bohužiaľ, neulaví sa mi. Navyše ak si nedám pozor, môžem skončiť so zlomenými prstami. „Sráč jeden!“ zvrisknem. Nato sa mi uľaví; jediné, čo si môžem poškodiť, sú hlasivky. „Sráč! Sráč!“

Dickinson ma má po predmetnom disciplinárnom pokarhaní celkom v hrsti; budem v skúšobnej lehote, a ak šliapnem vedľa – alebo ak bude Dick jednoducho *tvrdiť*, že som šliapla vedľa –, som v keli. Ach bože, ako sa tam na mňa samolúbo vyškieral, ako predstieral, že potrebujem liečbu! Obaja vieme, že mojím jediným *problémom s disciplínou* je skutočnosť, že som mu zakaždým odtisla ruku, keď mi ju položil na koleno, že som dala červenú neskorým večeriam, že som ho dokonca vysmiala, keď mi navrhol víkend vo dvojici, preč od všetkého, preč od všetkých. Myslím, že za to napokon môže môj smiech, ten ho popudil. Prv než prišlo ráno, Dickinson vyfabrikoval príbeh a podsunul ho vrchnosti; vraj som ho obťažovala, vraj som sa správala čoraz agresívnejšie. Doplňte si tam slová ako *nespolahlivá* a *výbušná*, ktoré sa ľahko vyslovia, no ťažko vyvrátia, a hľa, je z vás niekto, čo má problémy s disciplínou.

Srač jeden!

James Patterson a David Ellis

Ale no tak, Emmy, spamätaj sa. Musíš to vyriešiť. Áno, musím niečo urobiť. Nesmiem sa len tak vzdať. Viem predsa, že tie prípady spolu súvisia. Dostala som sa však do slepej uličky. Nemôžem prekračovať vlastné kompetencie a Dick ma odstavil na vedľajšiu koľaj. Nie preto, žeby som nebola v práci dobrá. Urobil to preto, aby ma zranil, aby sa mi pomstil. Áno, som v slepej uličke. Čo môžem robiť? Čo len môžem...

Ale počkať...

Zložím nohu z pedála, len tak, bezdôvodne, iba preto, aby som nasrala šoféra esvéčka za mnou – veľmi sa na mňa lepil. Zatiaľ si všetko premyslím... Ale to predsa nie je dobrý nápad. To je posledná vec, čo by som mala urobiť.

Ale, áno, áno. Možnože to bude jediný spôsob, ako sa z toho vymotať. Takže to musím skúsiť.

Pretože ak sa v prípade toho chlapa nemýlim, v zabíjaní je čoraz lepší. A nik o ňom ani len nevie.

4

Stretnutie s Grahamom Nahrávka č. 1 21. augusta 2012

Vitajte u mňa. Môžete ma volať Graham, som vaším hosťiteľom.

Nepoznáte ma. Moja anonymita svedčí o mojom úspechu. Sedím tu a prihováram sa vám, ale nie som známy. Lenže keď sa tieto nahrávky uverejnia, známy budem. Ešte neviem, kedy sa ich rozhodnem zverejniť. Potom sa dostanem na prvé stránky všetkých novín a časopisov po celom svete. Budú sa o mne písať knihy. Budú sa mnou zaoberať v Quanticu. Budú mi venované celé webové stránky. Budú sa o mne nakrúcať filmy.

Nikdy sa nedozviete, kto v skutočnosti som, lebo „Graham“ môže, no nemusí byť moje pravé meno. Takže všetko, čo sa o mne dozviete, bude pochádzať z týchto audiozáznamov, z môjho orálneho denníka. Dozviete sa len to, čo budem chcieť. Možno vám poviem všetko, možno niečo vynechám. Možno vám poviem pravdu, možno vám budem klamať.

A teraz voľačo o mne, na rozohriatie: keďže som bol pomerne atletický typ, na strednej som športoval. Profesionál sa však zo mňa nestal. V škole som mal dobré výsledky, ale nezabezpečili mi miesto v Brečtanovej lige. Takže som šiel na štátnu univerzitu. Skutočne neznášam cibuľu, všetky druhy, a je mi jedno, či je varená a či surová. Je to jedna odporná burina, nech ju šľachtia, ako chcú. Hovorím tromi jazykmi, hoci za svoju súčasnú francúzštinu by som sa pravdepodobne hanbil. Viem však povedať *prosím*, *bez cibule*, alebo vhodný ekvivalent tejto frázičky až v jedenástich jazykoch. Nedávno som do tohto zoznamu zaradil i gréčtinu a albánčinu. Dávam prednosť bežnému popu pred klasickou hudbou, alebo klasickému rocku pred heavy metalom. No priateľom by som sa s tým nepriznal. Raz som zabehol polmaratón za hodinu a tridsaťsedem minút. Teraz už pravidelne necvičím. A ni-

James Patterson a David Ellis

kdy, počujete, nikdy nepijem nízkoalkoholické alebo nízkokalorické pivo.

Dve z vecí, čo som vám práve povedal, nie sú pravdou.

Ale toto je: zabil som veľa ľudí. Viac, než si viete predstaviť.

No a čo vy? Vôbec vás nepoznám, vás, ktorým sa prihováram – citlivým ľudským bytostiam s možno podobnými dušičkami, aké mali niektoré z mojich obetí... Maličký démoník, čo sa mi usalašil na pleci a šepká mi do uška zlé veci... Profesionál z FBI zostavujúci profily... Investigatívny novinár, ktorý ide za vecou, skúma kontext, robí vlastné závery... Alebo obyčajný smrteľník, ktorý si jedného dňa vypočuje moje audionahrávky na internete a s chlipnou fascináciou bude pri počítači polemizovať, prahnúť po omrvinkách, po zrníčkach informácií, po akomkoľvek ozrejmění len preto, aby mohol preniknúť až tam, až do PSYCHIKY TOHO ŠIALENCA!

Pretože, samozrejme, tak sa to robí – budete sa usilovať, aby ste ma pochopili, aby ste mi stanovili diagnózu. Keď ma budete zatriedovať do voľajakej peknučkej, jasnučkej kategórie, budete sa pri tom cítiť pohodlne a bezpečne. Budete moje správanie pripisovať matke, ktorá ma neobdarila láskou, budete ho pripisovať tejto traumatickej udalosti môjho života, ktorá ma zmenila, vyvolala vo mne duševnú chorobu uvedenú vo IV. edícii Diagnostickej a štatistickej príručky mentálnych porúch.

Tu vám však predkladám alternatívu: mohol by som si s vami podebatovať v miestnom bare, stretnúť sa s vami pri strihaní živého plota v susedstve alebo vedľa vás sedieť v lietadle z New Yorku do Los Angeles, a vy by ste si ma vôbec, ale vôbec nevšimli. A, samozrejme, v retrospektíve by ste si možno spomenuli na niečo, čo sa vám na mne nepozdávalo. Lenže keď budem stáť rovno pred vami, živý, z mäsa a kostí, alebo keď sa budem s vami deliť o opierku stoličky či sedieť naproti vám, vôbec vás nezaujmem. Budem len súborom údajov, ktoré sa pozbierajú a vzápätí zničia. Jedným slovom, budem pôsobiť ako normálny človek. A viete prečo?

Nie, neviete. Ale ja viem. Pretože som výborný v tom, čo robím. Preto ma nikto nikdy nedostane.

[KONIEC]

5

DVA ROKY po otvorení pôsobí kníhkupectvo v centre Alexandrie z červených tehál s drevenými obložienami na fasáde natretými modrou pastelovou farbou stále sviežo, novo. V okne pri chodníčku pred obchodom sa vyníma nápis THE BOOK MAN. Hemží sa to tam najnovšími titulmi – fikciou i literatúrou faktu; v súčasnosti sú populárne knižky pre deti a obrázkové publikácie.

Zhlboka sa nadýchnem, chystám sa vojsť. Znova a znova si kladiem otázku, či som sa rozhodla správne. Posledné dve noci som sotva oka zažmúrila, ale nič iné mi nenapadlo. Nič okrem tohto.

Potlačím teda dvere. Začujem veselé *cililing!* Zvonček. Jeho zbadám skôr než on mňa. Má na sebe vykasanú kockovanú košeľu s krátkymi rukávmi, modré džínsy a mokašiny. To ma teda podrž – nevidím ho v obleku s kravatou. Vonia to tu novučičkými knihami a kávou. Pokojom, mierom.

Stojí za pultom, účtuje niečo voľajakej zákazníčke. Vtom ma zbadá. Do pokladne zaregistruje dve položky, potom si spomenie, že by sa mal na zákazníčku usmiať. Napokon do igelitovej tašky spustí záložku. Zákazníčka odchádza, on podíde ku mne. Utrie si ruky do džínsov a postojí kúsok opodiaľ.

„Ahoj, Books.“ Usúdím, že musím povedať aj čosi viac, vysvetliť, prečo som tu.

„Emmy.“ Už len pri zvuku jeho hlasu, hlbokého a panovačného, no napriek tomu mäkkého, sa vo mne spoza pomyselnej steny, ktorú som vystavala, prebudí množstvo spomienok. Všimnem si, že jeho *mäkkosť* je teraz zreteľnejšia. Možno preto, že keď som ho naposledy videla, čo bolo pred ôsmimi mesiacmi, pochovávala som si sestru. Zjavil sa predo mnou ráno v deň pohrebu, keď prichádzali ľudia, aby pobudli so zosnulou, a poskytol mi útechu. Neviem, ako sa o tom vôbec dozvedel – možno mu zavolala moja

James Patterson a David Ellis

matka; nikdy som sa ho na to nespýtala. No zrazu stál pri mne, ani v najmenšom na ničom nenástojil, ako by ani nebol prítomný. Keď som ho však potrebovala, vždy bol naporúdzi. Books ma vždy vedel prekvapiť.

„Ďakujem, že si súhlasil so stretnutím,“ vravím.

„Nesúhlasil som. Jednoducho si prišla.“

„V tom prípade ti ďakujem, že ma nevyhodíš.“

„Ešte som nemal príležitosť. Stále to môžem urobiť.“

Usmiala som sa prvý raz za dlhé týždne. Books vyzerá báječne. Zdravo, oddýchnuto, šťastne. Potvorák jeden. Nemal by vari po rozchode so mnou pôsobiť zronene?

„Stále si potrpíš na dobrú kávu?“ pýtam sa.

Teraz sa pousmeje on, len máličko, skoro neochotne. Máme toľko spoločných spomienok. Aj keď žil z platu štátneho zamestnanca, vždy si potrpel na kvalitu, objednával si na internete taliansku fazuľku. „Pravdaže,“ povie. „A ty si stále neurotická otrava s veľkým srdcom?“

Musím uznať, že má pravdu. Books ma pozná lepšie než ktokoľvek iný. Napriek tomu je náš rozhovor o hlúpostiach neprirodzený, silený. Azda by som mala prejsť k veci.

„Potrebujem tvoju pomoc,“ poviem.

6

„NIE,“ VRAVÍ Books a vehementne krúti hlavou. „To určite nie, Em.“

„Chcem, aby si ma vypočul, Books.“

„Nie, ďakujem.“

„Nikdy si nič také nepočul.“

„Ako som povedal, alebo ako si aspoň *myslím*, že som nahlas povedal – nie, ďakujem–“

„Za tohto by som hlasovala ako za najstrašnejšieho netvora v celej histórii ľudstva. Nepreháňam, Books. Nevravím to preto, aby som na teba zapôsobila.“

„Nemám záujem, jednoducho nechcem. No nechcem,“ opakuje, akoby sa pokúšal presvedčiť seba samého.

Sme v sklade vedľa jeho obchodu, obklopení knihami vo vysokých štósoch poukladaných na stoloch alebo roztriedených na policiach. Na jednom zo stolíkov som si našla trocha miesta a rozložila naň päťdesiattri spisov s prípadmi, ktoré by si Books mal pozrieť. „Všetko je tu,“ vravím. „Prečítaj si to.“

Books si hrabne do vlasov. Sú farby piesku, má ich teraz dlhšie, ofina mu padá do čela, vzadu sa mu vlnia. Môže si to dovoliť, je nezávislý občan. Tuho premýšľa, netrpezlivo pri tom pochoduje.

„Pre FBI už nerobím,“ povie.

„Mohol by si sa vrátiť a vziať tento prípad. Aj tak ťa nechceli pustiť. Nikdy ťa nechceli pustiť.“

„Lenže toto je oveľa viac než prípad pre Oddelenie alkoholu, tabaku, strelných zbraní a výbušnín–“

„Potom teda spojme sily–“

„Em, toto nie je *môj problém!*“ Rozoženie sa a zo stola zmetie hrbu fasciklov. „Vieš, aké je to pre mňa ťažké? Keď sa tu z ničoho nič zjaviš a chceš, aby som ti pomohol? To nie je fér!“ Pichne do mňa prstom. „To nie je fér!“ zopakuje.

James Patterson a David Ellis

Má pravdu. Nie je to fér. Tu však o férovosť nejde.

Books tam len tak stojí, možno aj dve minúty. Ruky má vbok, krúti hlavou. Potom si ma narýchlo premeria. „Dickinson ťa vyrazil?“

„Áno, ale nie preto, že by som nebola dobrá. Veď si tie zväzky ani neprečítal. Vieš, aký je.“

Books moje vysvetlenie očividne uzná, zdá sa, že to celé zvažuje. „A povedala si mu, prečo ti na tom tak záleží?“

„To je jasné, prečo mi na tom tak záleží. Nejaký chlap zabíja–“

„O to nejde, Em. Dobre vieš, čo tým chcem povedať.“ Podíde ku mne. „Vie Dickinson, že tvoja sestra prišla pred ôsmimi mesiacmi o život pri požari v Peorii v Arizone, o ktorom sa nevie, ako vznikol?“

„To s tým nemá nič spoločné.“

„No teda!“ urobí posmešnú grimasu, ruky mu vyletia hore. „To s tým nemá *nič* spoločné!“

„Nemá. Či moja sestra bola alebo nebola jednou z obetí, neme-
ní nič na tom, že sériový–“

Books o tom jednoducho nechce vedieť. Odbije ma raz-dva, nechce ma vypočuť!

„Emmy, naozaj súcitím s tým, čo sa stalo Marte. Vieš, že to myslím úprimne. Lenže–“

„Ak s tým súcitíš, potom mi pomôž.“ Hneď ako to vypustím z úst, uvedomím si, že som prekročila hranicu. Books má teraz iný život. Už bol špeciálnym agentom. Teraz sa živí predajom kníh.

Dvíham ruky. „Zabudni na moju poslednú vetu. Nemala som sem chodiť, Books. Ja... Prepáč mi to.“

Vyjdem von tými istými dverami, ktorými som vošla; môj bývalý snúbenec mlčí.

7

Stretnutie s Grahamom Nahrávka č. 2 22. augusta 2012

Milujem podvečernú vôňu kvetov. Ich charakteristickú jedinečnú arómu leta... Rozvoniava od nich celá spáľňa... Ako sa to len povie, že čím rozvoniava...? Ach áno, *novotou*. Rozvoniava novotou. Novotou a sviežosťou. Na stenách je čerstvá omietka ružovej farby, z ktorej sa šíri citrónová vôňa. Aj posteľ je nová. Stredne veľká manželská posteľ so staromódnyimi nebesami. Mala si takú, keď si bola malá, Joelle? Čosi ako darček či blahoželanie k novému mestskému domčeku, k novému začiatku?

Ach tak... No, nič to. Je mi ľúto, ale Joelle momentálne nemôže rozprávať.

Zvyšok tohto príbehu je nepochybne kuriózný. Starožitné kusy nábytku, ktoré pravdepodobne oprášila a vytrepala hore z pivnice rodičov. Pekná stolička na čítanie. No najchutnejšími vecičkami sú predsa len provizórny nočný stolík rovno zo študentskej izby, dve prepravky na mlieko uložené jedna na druhej a nevelký budík. No a ešte vázička s čerstvými ľaliami.

Mladé žieňa, ktoré nemá veľa peňazí, ale zato dobrý vkus. Ten však pre nedostatok financií nemôže naplno rozvinúť. Skromný mestský domček pre dievča, ktoré si práve začína budovať kariéru.

Kiežby som si mohol túto izbičku zvečniť a ukázať vám ju. Prečo? Pretože presne toto je esenciou Ameriky, esenciou nádeje. Začínate v malom, poskromne, ale snívate o veľkých veciach. Joelle Swansonová mala veľké plány. Predsavzala si, že vyštuduje kriminalistiku, že sa stane veľkou bojovníčkou proti zločinu. Že začne možno ako policajtká, no jedného dňa to dotiahne do FBI či

dokonca do tajuplného sveta CIA skrytého pred zrakmi druhých. Vskutku impozantné, nie? Grandiózne plány!

Jednako by som pre vás *chcel* urobiť jednu fotečku. Lenže neviem, či sa mi bude vôbec hodiť, či zapadne do nahrávky príbehu. Asi by som sa bál, že si budete prezerat fotografie a nebudete počúvať, čo vám vravím. Jedno mi je však jasné – psychiater by povedal, že na nahrávke sa obmedzím iba na hovorené slovo, lebo chcem mať úplne všetko pod kontrolou. Že teda chcem, aby ste sa dozvedeli len to, čo vám dovoľím dozvedieť sa, aby ste videli len to, čo vám dovoľím vidieť.

Uznávam, že tomuto spôsobu komunikácie niečo chýba. Nemôžete predsa cítiť, čo cítim ja. Jasný pach, ktorý sa šíri z kvapôčok lesknúceho sa potu na ich pokožke. Nemôžete vidieť zúfalstvo ani rozšírené zreničky, ani chvejúce sa pery, ani kriedovobiely odtieň, čo nadobudne ich pokožka, keď si uvedomia, že ich najpríšernejšie nočné mory sa naplnili. Nemôžete počuť ich clivé, kvílivé náreky, plačlivé prosby plné paniky a túžby po vzduchu, ktoré sa im derú cez zapchaté hrdlo. Nemôžete si skrátka vychutnať pocity, ktoré si vychutnávam ja.

A tak sa aspoň pousilujem uľahčiť vám to. Pousilujem sa podučiť vás.

[Editorská poznámka: zvuky kuckajúcej ženy v pozadí.]

Ale pozrimeže, kto sa nám to prebúdzá! No, asi sa budem musieť s vami na čas rozlúčiť.

Hm, hm, hm. Len premýšľam, či vám toho nedávam priveľa, či na vás nejdem prirýchlo. Azda by ste ma mohli na začiatok lepšie spoznať. Až potom by som vám dopodrobna poukazoval, čo to tu vlastne robím. Povedané metaforicky, možno by sme si mali spolu najprv zatancovať, líčko k líčku, možno by sme sa mali spolu navečerať, mal by som vám porozprávať zopár úsmevných príbehov, ukázať vám, čo ma rozosmeje a čo ma desí, prezradiť vám, čo mám rád a čo nenávidím.

Možno by som vám mal povedať, prečo robím to, čo robím.

Prečo si vyberiem toho, koho si vyberiem.

A prečo som v tom taký hovadsky dobrý.

Toľko vám mám toho rozpovedať! Ale neponáhľajte sa. Všetko sa napokon dozviete. Keď s rozprávaním skončím, pochopíte ma. Napokon nájdeme spoločnú reč.

NEVIDITEĽNÝ

A ktovie, možnože sa vám i zapáčim.

Možnože sa budú poniektorí z vás chcieť stať mnou.

[KONIEC]

8

ZNENAZDAJKY SA prebudím, lapám po dychu, blikotajúce plamene na strope miznú v prítmí ticha mojej spálne. Prikrývkou si z očí utriem pot, strasiem zo seba zvyšky obohranej nočnej mory. Hoci tentoraz je to iné. Tentoraz som nebola v posteli ja, ale niekto iný. Niekto krajší ako ja, niekto inteligentnejší i odvážnejší. Tentoraz bola v posteli Marta.

Sestra sa mi občas zjavuje vo sne. Vždy je to ten istý sen, idem v ňom zhorieť zaživa. Ja sama. Rozdiel je len v tom, že Marta vo sne nebeží k oknu, ako to robím ja. Marta zadrží dych, nechá plamene skákať po prikrývke, až kým ju neobliznú, kým celá nevzbĺkne.

Je mi jasné, že už nezaspím. Po takomto niečom neviem zaspať. Nikdy. Šla som do postele skoro, teda v mojom prípade skoro; zvyčajne chodievam spať o desiatej. A viem, že niekedy medzi druhou a štvrtou sa budem zmietať v plameňoch, a do rána už oka nezažmúrim.

Postavím na kávu a naštartujem laptop. Dôležité e-maily prichádzajú v ktorúkoľvek nočnú hodinu, o zábavu mám teda postarané.

Keď prechádzam okolo zrkadla, pozriem sa na seba. Chyba. Nie je to príjemný pohľad. Prvé strieborné pramienky... A ja som príliš tvrdohlavá na to, aby som si ich dala zafarbiť, príliš hrdá na to, aby som podľahla tomu, čo robia starnúce ženy, keď využívajú výdobytky modernej technológie. Čiže, keď sa vylepšia, ako sa dá, keď skryjú chybičky krásy. Ja sa zvyčajne iba osprchujem, trošku nalíčim, učešem, a usúdím, že to stačí. Toto dievča nepotrebuje krémy proti vráskam, nepotrebuje farbenie vlasov, nepotrebuje push-up podprsienky. A to si myslím, že s takýmto prístupom k starnutiu niekoho ohúrím? Zatiaľ tu veru nevidím zástupy obdivovateľov.

Marta mi vždy vravievala: *Si svojím najhorším nepriateľom, Emmy. Nepotrebuješ nikoho, kto by ti ubližoval. Sama si robíš zle.*

NEVIDITELNÝ

Marta bola v mnohom mojím protikladom, a to absolútnym. Kým som sa ja umárala, ona si užívala. Ona bola žena atraktívna, zatiaľ čo ja som bola žena „prírodná“. Mávala pompónmi, povzbudzovala futbalistov, kým ja som protestovala s organizáciou, ktorá sa angažuje za práva zvierat – s PET-ou, proti bitútku za mestom. Marta v piatok večer žúrovala so správnymi ľuďmi, ja som mala nos v klasickom románe či v publikácii o štatistike.

Bola odo mňa o päť centimetrov nižšia, mala tmavšie, hodvábnejšie vlasy. Nosila podprsenku s košíkom o číslo väčším než ja. Ľudia sa nestačili čudovať, ako sa mohli s časovým rozdielom len ôsmich minút narodiť takéto rozdielne bytosti.

„Panebože, ako mi len chýbaš, moja,“ poviem tichu v kuchyni. Neviem tú vetu vysloviť bez toho, aby som Martu oslovila; presne tak, ako ona oslovovala mňa na konci telefonických hovorov. Bola to pre ňu príznačná rozlúčka, keď sme ako študentky bývali každá na inom konci krajiny. Alebo keď šla robiť postgraduál do Arizony a ja som sa zatiaľ pridala k špeciálnym agentom Federálneho úradu pre vyšetrovanie.

Doteraz si pamätám Martinu reakciu, keď sa dozvedela, že idem do FBI. Na tvári sa jej zračilo ohromenie, zmätok. Akože mi asi zle rozumela – ľavicovo orientovaná osôbka, ktorá sa zúčastňuje na rôznych štrajkoch, sa pridáva k organizácii ako FBI... Ale nebola za to na mňa zlá. *Ak tam budeš šťastná, potom budem šťastná i ja.* To bola ďalšia vec, pre ktorú mi pílila uši – šťastie. *Len nech si šťastná, Em. Si šťastná, Em? Túžba po šťastí je v poriadku, Em.*

Káva je hotová. Nesiem si hrnček do druhej spálne, pustím sa do webových stránok, ktoré zvyčajne sledujem, kontrolujem si e-mail. Veci, na ktoré naďabím, ma až tak nezaujímajú. Rodinný dom v Palo Alto v plameňoch, žiadne obete. Požiar v činžiaku sociálneho bývania v Detrote, údajne niekoľko mŕtvych. Silný požiar chemickej továrne pri Dallase. Nie, nie, nič z toho...

Až napokon – áno, toto môže byť, čo hľadám. Požiar iba spred niekoľkých hodín, v obci menom Lisle v Illinois. Samostatne stojaci mestský domček. Jedna obeť.

Joelle Swansonová.

Stretnutie s Grahamom

Nahrávka č. 3

23. augusta 2012

Deň po. Čosi ako po opici, čosi ako daň za bláznivú noc. Ležím v posteli, rozprávam sa s vami cez digitálny diktafón, ktorý držím v ruke, uprene hľadím na fotografiu Joelle Swansonovej. Urobil som ju včera večer, keď sme to ukončili. Potom som si ju vytlačil na farebnej tlačiarni. Joelle bola bojovníčka, to jej treba uznať. Toľko krvi, toľko bolesti, no ona bojovala až do konca. Niekedy ľuďom skutočne nerozumiem.

Viem, viem, už som vám povedal, že fotky normálne nerobím. Lenže na konci každej akcie si obeť raz vyfotografujem. Len jeden raz. No nemôže si človek dopriať suvenírik?

V každom prípade vám prajem dobré ráno! Snažím sa začať každý boží deň s rannými správami o piatej. Poviem vám, je to najlepší zdroj autonehôd, vražd a podobných záležitostí, teda zlých správ. Najmä v deň ako tento, čiže v „Deň po“, si správy jednoducho musím vypočuť. Tak, už to tu máme, práve si otváram videoklip na príslušnej webovej stránke... Tu je to:

„V noci si plamene vyžiadali život ženy v dome na predmestí Lisle. Dvadsaťtriročná Joelle Swansonová, ktorá bola nedávno promovaná na Benediktínskej univerzite, zahynula pri požiari, ktorý vypukol v stredu v skorých ranných hodinách v spálni jej domu. Podľa znalcov požiar zapríčinila zapálená svieca pri posteli, ktorá sa prevrátila. Nie je dôvod domnievať sa, že požiar bol založený úmyselne.

A teraz niečo zo športu. Sezóna Národnej futbalovej ligy je za rohom, ale interné nezhody budú rozhodcov–“

Stačí. Vypínam to. Keby ste tak mohli vidieť zábery atramentovočierneho dymu, tie kúdoly valiace sa zo strechy Joellinho domu.

NEVIDITEĽNÝ

To slovné spojenie milujem – *kúdoly valiace sa*. Môže ešte dačo okrem dymu vytvárať *valiace sa kúdoly*? Okrem toho tam dali vyľepšenú fotografiu Joelle. Zaiste z ročenky, v ktorej je aj jej promócia. Je to neprirodzená sladká fotka, nepochybne vyretušovaná. Mne sa viac páči moja fotka Joelle. Lepšie vyjadruje Joellinu osobnosť, je na nej viac jaziev, ukazuje viac skúseností, viac života.

Mimochodom, uvedomujem si, že zo strategického hľadiska je neobhájiteľné ponechávať si fotky svojich obetí. Áno, áno, viem. Keby ma chytili, bola by to podrobná prehliadka mojich aktivít, lepšia než podpísané priznanie. No čo už len môžem povedať? Tie fotky skrátka potrebujem. V tom neustúpim. Ak vám to pomôže, vložím si ich medzi stránky 232 a 233 do matkinej starej knihy. Volá sa Kuchárska kniha Betty Crockeryovej. Dám ich hneď vedľa receptu na lazane s mletým hovädzím. (Máte pravdu, túto dobrotu som vybral naschvál. Viem, viem, hrozné...)

Ó, panebože, pomyslíte si. Môže za to jeho matka. Prvý raz ju spomína na treťom stretnutí, v tretej minúte a sedemnásť sekunde. Zohráva presný čas, keď matku spomína, nejakú rolu? Bolo 317 číslo ulice, kde žili, kde on vyrastal? Mala jeho matka narodeniny 17. marca? Zneužila ho sexuálne 3 + 17-krát?

No dobre, dobre, takisto by som vám mohol povedať toto: keď som bol decko, matka ma nútila obliekať sa ako *Little Bo Peep*. Čo ma doteraz traumatizuje. Keď som ju zabil mačetou, zaprisahal som sa, že dokaličím všetky mladé krásne blondínky, ktoré mi prídu do cesty. Len preto, aby som sa zbavil toho desu. NOČNÉ MORY MA VŠAK KVÁRIA ĎALEJ!

Ale nie, len žartujem. Viem, viem, nie práve vydarený žart. Nevložil som sa do toho celý, nie je v tom moje srdiečko. Možnože vám niekedy porozprávam o svojej matke. A možnože nie.

Teraz sa však musím pripraviť, idem pracovať. Bude to veľký deň. Pred Sviatkom práce mám v pláne ešte jednu akciu. Minimálne jednu.

[KONIEC]

DNES RÁNO robím presne to, čo robievam každé ráno za posledné mesiace – sedím v pracovni (ktorú volám tiež maminou druhou spálňou), poctivo sa prehrýzam informáciami, skúmam fakty. Keďže ma suspendovali, nemám prístup k Národnej databáze kriminálnych činov. Lenže táto databáza by mi aj tak bola nanič, lebo poskytuje informácie o požiaroch klasifikovaných ako podpaľáčstvo. Ak požiare pôsobia ako nešťastné náhody, aj keď sú vo svojej podstate „podozrivé“, do tejto databázy sa nedostanú. A požiare toho chlapa naozaj pôsobia ako nešťastné náhody.

Čo znamená, že je absolútne neviditeľný. Miestne úrady neposkytujú federálnym úradom žiadne informácie, nekomunikujú spolu.

A tak mi zostáva len úplne nevedecká metóda, a to, že na miesta ako Google a YouTube zavesím upozornenie a potom sledujem webové stránky a nástenky odkazov venované boju proti požiarom a podpaľáčstvu a tak získavať dôležité informácie z webových stránok miestnych spravodajstiev. V tejto krajine dennodenne vypuknú požiare, v ktorých zahynú ľudia, či už sú založené náročky, alebo ide o nešťastné náhody, či už sa o nich právne federálne inštitúcie dozvedia, alebo nie. No a tieto udalosti sa v tej-ktorej oblasti dostanú aspoň do miestnych správ. Takže každý deň ma zaplavujú informácie o požiaroch, z ktorých je pre mňa deväťdesiatdeväť percent zbytočných. No aj tak ich musím prezrieť, aby som si bola istá, že ani jedna nie je tá, ktorú hľadám ako ihlu v kope sena.

Je neskoro popoludní. Už celé hodiny sa hrbím nad laptopom, sledujem nitky, čo by ma mohli niekam doviest. Poslala som otázku týkajúcu sa istého požiaru v Lisle v Illinois, no miestny policajt mi zatiaľ neodpovedal.

Zvoní mi mobil. Spomeňte čerta... Predpokladám, že volá spomenutý policajt. Musím uznať, že po dni na samotke by som si rada podebatovala hoc aj so zástupcom telemarketingu predávajúcím životné poistenie.

Nastavím si mobil na hlasité odpočúvanie a zvolám dobrý deň.

„Slečna Dockeryová, tu poručík Adam Ressler z Policajného oddelenia v Lisle.“

„Áno, pán poručík. Ďakujem, že ste sa mi ozvali.“

„Slečna Dockeryová, mohli by ste mi ozrejmiť vašu pozíciu? Pracujete pre FBI?“

A je to tu – mám problém. Nie, nepracujem. A ani to by ma nepostavilo do najlepšieho svetla, keby som povedala, že som výskumná analytička, a nie špeciálna agentka – niektorí miestni sa totiž nebudú rozprávať s nikým iným okrem agentov –, no a momentálne nie som ani len výskumná analytička. Ak si vyhľadajú môj autorizačný kód, nájdu ho, to áno, a tak si budú môcť potvrdiť, že robím, čo som povedala, že robím. Problémom však ostáva skutočnosť, že pri kóde nájdu poznámku o mojom súčasnom suspendovaní.

„Momentálne som v súvislosti s Federálnym úradom pre vyšetrovanie na dočasnej dovolenke,“ odvetím. „Pracujem na špeciálnej úlohe.“

Právnik by moje vysvetlenie nazval *technicky presnou definíciou*. Až na to, že FBI nemá s touto „špeciálnou úlohou“ nič spoločné. *De facto* som si ju „pridelila“ sama. Pravdupovediac, som dievčaťom, ktoré suspendovali, dievčaťom, ktoré pracuje na vlastnú päsť. Podarilo sa mi však dodať celej záležitosti punc akej-takej vierohodnosti. A nemusela som ani klamať.

Zvyčajne to do istej miery funguje. Darí sa mi zaradiť sa kamsi medzi náhodného občana či zvedavého reportéra a nefalšovaného zástupcu práva. Dostanem síce odpovede na všeobecne nevinné otázky, ale tie mi len veľmi málo pomôžu získať ucelený obraz, aký by som potrebovala.

„Nuž dobre, pozrime sa, čo vlastne potrebujete,“ vraví. Zaiste tým myslí, že na niektoré otázky mi odpovie a na iné nie. „Volali ste kvôli Joelle Swansonovej?“

„Áno, pán poručík. Ide o ten požiar spred troch dní.“

Doteraz viem asi toľkoto: dvadsaťtriročná Joelle Swansonová bývala v novom dome na predmestí v Carthage Court na čísle 2141 v Lisle v Illinois, asi dvadsaťpäť kilometrov od Chicaga. Žila sama. Nedávno bola promovaná na Benediktínskej univerzite a potom sa tam na oddelení prijímania nových študentov aj zamestnala. Bola slobodná, bezdetná, dokonca ani s nikým nechodila. Zahynula neočakávane, v skorých ranných hodinách dvadsiateho druhého augusta. Pri požiari. Podľa šéfa miestnych hasičov je podpaľačstvo vylúčené.

„Čo spôsobilo požiar?“ pýtam sa poručíka.

„Horiaca svieca. Bola pravdepodobne na stole a odtiaľ spadla na koberec. Tam zas boli porozhadzované noviny, a tak koberec i polyuretánový matrac vzbĺkli. Požiar sa veľmi rýchlo rozšíril po celej spálni. Obeť zhorela na uhoľ priamo v posteli.“

Ani nemuknem, dúfam, že mi povie viac.

„Šéf hasičov vravel, že sa nenašiel žiadny katalyzátor. Vraj to vyzerá ako keby... Nuž, povedal asi toľko, že „ľudia bývajú veľmi nepozorní. Myslel tým, že zaspia pri horiacej svieci.“

Keď k tomu prirátame ako napotvoru porozhadzované noviny...

„Ste si istý, že požiar vypukol v spálni?“

„To teda som. Šéf hasičov o tom vôbec nepochybuje. Ani o príčine požiaru, ani o tom, kde vypukol.“

„A čo tá svieca?“ pýtam sa.

„A čo s ňou?“

„Vedia, prečo sa prevrátila?“

Nastane ticho. Možno sa mu to vidí nepodstatné, lenže keď sa nad tým zamyslíme – ako sa môže svieca na stole len tak prevrátiť a spadnúť? Bola predsa dnu a tam nefúka silný vietor, ktorý by ju mohol zhodiť.

„Môžem sa vás opýtať, prečo sa o to zaujíma FBI?“

„Kiežby som to tušila, poručík. Veď viete, ako to chodí.“

„Nuž... áno, asi máte pravdu.“

„Bude sa robiť pitva?“

„Nie, nemyslím.“

„Prečo nie?“

NEVIDITELNÝ

„Ak mám byť úprimný, nie som si istý, či vôbec ostalo telo, čo by sa dalo pitvať. Okrem toho by sme si skôr mali položiť otázku, prečo by sa malo pitvať? Šéf hasičov tvrdí, že podozrenie na podpaľačstvo je vylúčené. Nie je nám známa príčina, prečo by tej žene chcel niekto ublížiť, a ani nemáme dôkazy, žeby jej niekto ublížil.“

„Presne preto sa robieva pitva, poručík. Aby sa našli dôkazy.“

Nasleduje pauza. Keďže mám mobil nastavený na hlasité odpočúvanie, ticho sa priam zhmotní. Pôsobí to, akoby zavesil. A možno aj zavesil. Poliši nemajú radi, keď im niekto radí, a už vôbec nie, ak ten niekto je špeciálnym agentom FBI. „Slečna Dockeryová, viem, prečo sa robí pitva. Lenže ide o to, že sa nepitve pri každom úmrtí. V tomto prípade neexistuje vôbec žiadne podozrenie. Podľa odborníkov–“

„Ale máte u vás jednotku, čo sa zaoberá podpaľačstvom, nie?“ pýtam sa. „Mohli by ste im tento prípad posunúť?“

„Máme takúto jednotku, madam, to áno; s pôsobnosťou v celom kraji. Lenže neposúvame im každý požiar. Potom by im nezostal čas venovať sa prípadom skutočného podpaľačstva. Preto sa vás pýtam – máte informácie o Joelle Swansonovej, ktoré by nás presvedčili, že skutočne šlo o podpaľačstvo?“

„O Joelle Swansonovej neviem nič,“ priznám neochotne.

„V tom prípade si myslím, madam, že sme skončili. Mám more práce.“

„Viem, že máte, poručík. Preto vám za čas, ktorý ste mi venovali, veľmi pekne ďakujem. Môžem vás poprosiť ešte o jednu službičku?“

Zreteľne si povzdychne. Tak, aby som to počula.

„No akú?“

„Jej spáľňa,“ poviem. „Čo by ste mi mohli povedať o pôdoryse jej spálne?“

PORUČÍK RESSLER sľubuje, že mi pošle vyžiadanú informáciu o spálni Joelle Swansonovej hneď, ako bude môcť. Čo môže znamenať desať minút alebo nikdy. Možno som mohla byť diplomatickejšia, aj on má predsa ego, mohla som trochu napomôcť spolupráci. Lenže mám už pokrck správ o hasičoch, ktorí určite vedia požiar uhasiť, ale neuveriteľne tápu, pokiaľ ide o zistenie jeho príčin. Ktorí uzatvárajú prípady skôr, než sa patrične vyšetria. Keby šlo trebárs o sklad, a škoda by dosiahla milióny dolárov, preskúmali by každú maličkosť, hrabali by sa v popole dovtedy, kým by niečo nevydolovali. Lenže relatívne malý požiar, ktorý má v ich očiach jasnú príčinu, sa im nevidí hoden vyšetrovania. Ukončia ho skôr, než ho vôbec začnú.

Potrebujem si oddýchnuť od počítača, ale chuť na syrový hamburger nemám. Tak sa pustím do drhnutia dlážky v kuchyni. Pokiaľ ide o čistotu a poriadok, niekedy to preháňam. Jednako, realitní agenti majú práve toto radi; ten môj sa neskutočne tešil, že sa sem po odsťahovaní mojej mamy na Floridu nasťahujem ja. Teda potom, keď mama ponúkne dom na predaj. Nehnutelnosť sa vraj ľahšie predáva, ak v nej niekto býva. Aj mne to takto vyhovuje, teraz, keď ma v FBI suspendovali. Apartmán v Georgetowne si aj tak momentálne dovoliť nemôžem; stratila som pravidelný príjem.

Takže takto teraz fungujem: medzičasom bývam v maminom dome v Urbanii vo Virgínii, no a mama šla zatiaľ za slniečkom do Neapola. Žijem teda doma, som nezamestnaná, s nikým nechodím. Tak, a tu ma máte – tridsaťpäťročnú Emmy!

Keď je dlážka v kuchyni vyblýskaná, čupnem si, ponáňahujem si ruky. Som totálne vyčerpaná, fyzicky i psychicky. Musím priznať, že pokiaľ ide o Booksa, robila som si veľké nádeje. Riaditeľ FBI ho má rád a ak je na svete niekto, kto mi verí, je to Books. Lenže

NEVIDITEĽNÝ

nemôžem sa mu diviť. Mal sväté právo zareagovať tak, ako zareagoval. Čo ma na celej veci trápi najviac.

Chcem povedať – čo som vlastne čakala? Rozišla som sa s ním tri mesiace pred svadbou. V podstate som spanikárila, a tak zlomila srdce úžasnému mužovi. Teraz, po dvoch rokoch, si len tak vpochodujem do jeho života a očakávam, že sa ma na príkaz *Skoč!* opýta *Ako vysoko?*

Vrátila som sa teda do pozície slobodnej ženy bez záväzkov, do zvláštnej jednotky pod velením Emily Jean Dockeryovej, ktorá sa nesmierne amatérskym spôsobom prehrabáva v informáciách, po celej krajine obtelefonováva miestnych zástupcov práva, z ktorých si väčšina myslí, že jej šibe.

Čo možno nie je ďaleko od pravdy.

Nieкто mi klope na dvere. Obleje ma studený pot. Nemám tu veľa známych, a už vôbec nie priateľov. Okrem toho je už po ôsmej.

Lenže nemám ani zbraň. Mám tu len hubku a vedro s vodou. Mohla by som teda prípadného votrelca vystrašiť tým, že ho „na smrť vyčistím“.

„Kto je?“ zjačím z chodby.

Hlas, ktorý začujem, poznám.

Vydýchnem si a otvorím.

Harrison Bookman má na sebe iné tričko ako minule, ale tie isté modré džínsy. Pod pazuchou ako domácu úlohu nesie šanóny so spismi, ktoré som uňho nechala.

„Nikdy nezabíja v nedeľu,“ oznámi.

„Nie, nikdy.“

Nastane dlhé ticho.

„Na tvojom mieste by som si urobil poriadnu kávu,“ povie.

„Áno.“

„Dobre. Počkaj – povedala si ,áno‘?“

To sa tento týždeň usmievam už druhý raz.

KRÁČAME S BOOKSOM po Pennsylvania Avenue Northwest, okolo parcely, kde kedysi stála reštaurácia D'Asqua, čiže *naše* miesto. Ak teda môžeme volajaké miesto nazvať *naším*. Bolo to v časoch, keď sme sa rozhodovali, či si dáme na večeru čerstvú rybu z ponuky vystavenej na lade v jedálni a budeme pochlipkávať biele víno, alebo si radšej sadneme von a budeme sa dívať na fontánky Navy Memorial. Na môj i Booksov vkus to bolo v reštaurácii trocha vyčakané; napriek tomu sme si chodili užívať práve sem. Práve tu sa odohrávali naše piatkové rande.

Veci sa však zmenili. Reštaurácii akosi došiel dych a nám dvom tiež.

„Je to takto len a len preto, že si chlap,“ poviem Booksovi.

Zdá sa, že o tom vážne uvažuje. Nie práve najpriateľskejšie kývne hlavou. „Je to jedna z možností,“ uzná a zvráští obočie. „Ale možno...“ Pohladi si bradu, akoby bol Sherlock Holmes práve lúštiaci rébus. „Možno je to preto, že na rozdiel od teba ma tu zopár ľudí považuje za normálneho.“ Luskne prstami, akože na to prišiel.

„Nie, tu ide o pohlavie. Je to preto, že som žena.“

„Žena, ktorá nie je celkom *normálna*.“

„Books,“ poviem. On však odrazu zastane. Uvedomím si, že sme už pred centrálou FBI.

„Ty si to chcela, nie ja,“ povie príkro. „Ja ti chcem len vyhovieť. Prečo nemôžeš byť jednoducho spokojná a veci do aleluja nerozpítvávať?“

No teda! To je trošku prisilné. Takúto reakciu som nečakala.

Rýchlo prejde okolo mňa. Vstúpime, potom sa zahlásime na recepcii. Kedysi sme mohli jednoducho vystrčiť odznak a bolo to. Teraz sme návštevníkmi. Books z vlastnej vôle, ja proti nej.

„Moment, prosím,“ povie recepčná. Books si za chrbtom zakvačí jednu ruku do druhej. Bezvýznamné drobnosti vždy vyvolajú spomienky. Keď mal pridelený prípad, vždy sa takto správal. Takto formálne. Ale inak som sa mohla pri ňom ušúľať od smiechu. Keď sme však na niečom robili, povedali by ste o ňom, že je typickým agentom bez štipky zmyslu pre humor, niekto ako Joe Friday: *madam, len fakty, prosím*. Kedysi dávno, v časoch pre nás lepších, som si z Booksa uťahovala – zvykla som si zakvačiť ruky jednu do druhej ako on, chodiť ako robot, vraviť: áno, madam; nie, pane.

„A pamätaj si, Emmy, je to *moje* stretnutie.“ Books sa obráti a premeria si ma.

„Budem dobrá. Čestné...“

„Nie som baba. Takže neviem, čo tým myslíš...“

„Aj my máme svoju česť, nielen vy...“

Vzdychne. „Len to spravme po mojom, dobre?“

„Veď o to ide. Nič iné mi ani na um nezíde, Books. Urobíme to po tvojom.“

Podráždene si povzdychne. Dáva mi tým na vedomie, že mi neverí. Dobre vie, ako niekedy veci dramatizujem.

„Ty si šéf. Ja som len dievčatko, ktoré ti nesie tašku.“

„Nenesieš mi tašku.“

„Ale keď budeš chcieť, odnesiem ti ju.“

Od recepcnej vyfasujeme cedulky pre návštevníkov, priam punktičkársky nám prezrú tašky. Napokon zamierime k výťahom.

„Si dnes akási nabrúsená,“ usúdi Books.

Má pravdu. Som strašne nervózna, strachujem sa, ako to dopadne, a takto to kompenzujem. Bože – ide o najdôležitejšie stretnutie môjho života, v hre je strašne veľa, a ja tu iba bohapusto mudrujem...

„Je ti jasné, že už len súhlas s touto schôdzkou znamená, že nám robia milosť,“ povie Books.

„Áno, je.“

Skôr než vojdeme do výťahu, Books si ma premeria. Keď sa vezieme nahor, je ticho, nevypustí jediné slovo. Ide o jedno z jeho pravidiel, akési nastavenie mysle veľmi, ale veľmi tajného agenta. Nič pred ľuďmi nerozoberať.

James Patterson a David Ellis

Lenže ja viem, na čo myslí. Myslí na slovo, ktoré som vtedy nevyriekla. Myslí na moje *áno*.

Na vlastnú obranu by som uviedla toto: vzdala som to tri mesiace pred svadbou. Vrátili nám zálohu, čo sme vycálovali za banketovú miestnosť; pozvánky sme v tom čase ešte nerozposlali. Ale neviem, či táto skutočnosť aspoň trochu zmiernila Booksovo trápenie. Povedala by som, že veľmi nie...

Akejsi žene uvedieme naše mená. Potom s ňou kráčame cez halu, do jednej z priestranných konferenčných miestností, ktoré používa riaditeľ FBI William Moriarty.

Blížime sa k sále a ja si všimnem, že Books je čoraz nervóznejší. Je to jeho prvá návšteva po odchode – kvôli riaditeľovej námietke –, je to prvý raz, čo sa premáva po sálach s tenkými kobercami a lacným umením na stenách a vzduchom nabitým aktivitou, vzrušujúcou vôňou lovu, naháňaním zloduchov, ochranou verejnosti. Nie, pre Booksa to nemôže byť ľahké. Skutočne chcem od neho veľa. Po tom, čo som mu vyviedla, si od neho nezaslúžim ani zrnko láskavosti alebo slušnosti. Mentálna poznámka: Books je dobrák...

Chcem povedať – nielenže vybavil toto stretnutie, vybavil stretnutie s najvyšším z najvyšších. Podarilo sa mu obísť môjho šéfa, nášho Dicka, ktorý, keby mohol, by s čímisi takýmto urobil krátky proces. Som rada, že na stretnutí nebude.

Roztvoria sa dvere. Na konci dlhého stola stojí riaditeľ Moriarty, po ľavici má šéfkou personálu Nancy Parmaggioreovú.

Po pravici má výkonného námestníka pre Útvar odhaľovania zločinov, korupcie, finančnej a kybernetickej kriminality, známeho ako Julius Dickinson alebo Dick.

„Doriti,“ šepnem, keď ma Books nenápadne štychne laktom.

WILLIAM MORIARTY, bývalý agent FBI, federálny prokurátor, newyorský kongresmen a federálny sudca vo Washingtone, DC, no a za posledné tri roky aj riaditeľ FBI sa rozžiari, keď zbadá Booksa. Books pod ním pracoval počas Moriartyho pôsobenia vo Federálnom úrade pre vyšetrovanie, no a Moriarty by sa nedostal až tam, kde je, keby si nepamätal ľudí ako Books. „Dostal som pochvalu za množstvo dobre odvedenej práce, a za tú zas vďačím tomuto chlapíkovi,“ vraví šéfke personálu a Dickovi. Obaja sa usmievajú, ako poslušní vojačikovia uznanlivo pokyvávajú hlavami. „Tohto človeka som teda pustiť nechcel. Predstavte si, teraz predáva knihy!“

Riaditeľ si sadne a naznačí ostatným, aby urobili to isté. Potom sa veľavravne pozrie na hodinky. „O tretej sa začína brífing s prezidentom, takže mám len desať minút. Viac nie,“ oznámi.

Čože? Desať minút? Desať minút na rozhovor o najstrašnejšom sériovom vrahovi tohto národa?

„Námestník Dickinson ma o prípade v krátkosti poinformoval,“ vraví, „a ja súhlasím s tým, že ak ide skutočne o prácu jedného muža, potom je to najneuveriteľnejší príbeh, aký som kedy počul.“

Dick horlivo prikyvuje. Po chvíli sa nám stretnú pohľady. Špi-
navec, naničhodník, gauner! Lenže Booksovi som slúbila, že budem dobrá. V každom prípade ich musíme donútiť, aby otvorili vyšetrovanie, nech sa to už pripíše k dobru komukoľvek.

A aby bolo jasné: Dicka, tú kurvu, mám v paži.

„Takže,“ pokračuje riaditeľ a dvíha ruku, „aj keď nemám všetky detaily ako Julius, z toho, čo mi povedal, s ním súhlasím ešte v jednej veci.“

Že je intrigán, podrazák a päťolízáč?

„Je veľmi, ale veľmi predčasné domnievať sa, že toto všetko má na svedomí jeden a ten istý človek. Alebo, keď sme už pri tom, že

vôbec ide o zločiny.“ Moriarty sa pozrie na Dicka. „Podľa Juliusa by sme sa nemali unáhliť a neuvážene do tejto akcie zapojiť množstvo drahocenných zdrojov, ktoré máme k dispozícii. Julius navrhuje spustiť predbežné vyšetrovanie.“

Tak toto teda navrhuje Julius. Po tom, čo „podrobne“ preskúmal dôkazy? To je od neho nesmierne láskavé!

„Books, chcete sa pripojiť k nášmu tímu?“

„Áno, pán riaditeľ,“ prikývne Books.

„Pane,“ ozve sa Dick a dvíha ruku, „keďže od nás agent Bookman odišiel, bude treba vyžehliť zopár maličkostí, aby sme mohli opätovne–“

„Tak ich teda vyžehlite,“ povie riaditeľ a pozrie na Dicka. „Viete ich vyžehliť, Julius, nie?“

„Áno, pane, samozrejme.“

Riaditeľ kývne hlavou smerom k Booksovi. „Možno sa mu to tak zapáči, že sa k nám nadobro vráti.“

Books si odkašle. „Znamená to teda, pán riaditeľ, že budem tím viesť ja?“

Moriarty vystrčí prst doprava. „Tím bude viesť námestník Dickinson, a aj zodpovedať sa mi bude on.“

„To nemyslíte vážne,“ vyhrkne, nestihnem sa ovládnuť.

Všetky pohľady sa uprú na mňa. Práve som porušila dôležité pravidlo správania, čo mi pred príchodom stanovil Books. Bude však túto operáciu skutočne riadiť Dick? Robia si z nás *dobrý deň*?

Books mi položí ruku na rameno. „Dobre, pán riaditeľ. Ale budem mať slovo aj ja, pokiaľ ide o výber tímu, pravda?“

Moriarty vyzerá prekvapene, akoby nerozumel, prečo by mal niekto ako on riešiť vec, ako je táto. „Som si istý, že to už s Juliusom dohodnete.“

„Dobre, pane, ale buďme konkrétni. Tu prítomná Emmy Dockeryová, jedna z vašich výskumných analytičiek, ktorá tento prípad iniciovala...“

Books nedokončí, pretože riaditeľ už nepočúva. Dick sa nakloní a niečo riaditeľovi šepká. Zrazu sa k nim pridá aj šéfka Moriartyho personálu. Kým mu jeho poskokovia šepocú do ucha, riaditeľ dvíha hlavu a pozerá na mňa. Snažím sa pôsobiť ako rozhodná

NEVIDITEĽNÝ

a vyrovnaná výskumná analytička, nie ako stvorenie, ktoré už-už vybuchne.

Riaditeľ Moriarty tých dvoch napokon zastaví. „Slečna Dock... Slečna Dockeryová?“

„Áno, pane,“ poviem.

„Mohli by ste nám nechať trocha priestoru, prosím?“

Nechať im trocha priestoru? Dočerta, čo odo mňa chce? Pozriem na Booksa.

„Máš ísť von. Aby sme sa mohli o tebe pohovárať,“ vysvetlí Books.

„Ach tak.“ Vstanem, na frajerov pri stole ani nemrknem. Bojím sa totiž, že ich počastujem takým veľavravným pohľadom, až im dôjde, čo si skutočne myslím.

„Ďakujem,“ poviem. Prečo som si vybrala práve tieto slová, netuším. Zavriem za sebou dvere, nech o mojom osude rozhodnú dôležitejší, než som ja.

RECEPČNÁ, ALEBO kto to je, ku mne pristúpi hneď, len čo vyjdem z konferenčnej sály; nik sa tu nesmie len tak potulovať. O chvíľku sa ocitnem v nevelkej čakárni a začítam sa do článku v *Time* o neskutočnej obezite nášho národa. Bože, to sme doteraz nevedeli?

Keď mi v ňom láskavo prezradia šokujúce odhalenie, že príčinou detskej obezity je skutočnosť, že deti vysedávajú pri videohrách a napchávajú sa polotovarmi plnými masti, a takisto holdujú presladeným, chemicky obohateným sódam a snackom, zjaví sa Books a sadne si naproti. Plná očakávania dvíham obočie.

Usmeje sa a pokrúti hlavou. Potom zatlieska. „Zajtra o piatej sa stretávame v Dickinsonovej kancelárii. Dá nám pokyny. A budeme ich dodržiavať, Emmy.“

„Znamená to teda, že budem v jeho *tíme* aj ja?“

„Áno, budeš. Riaditeľ súhlasil – a to napriek Dickinsonovej námietke –, že môžeš tímu pomáhať. Teda pod mojím vedením.“

„Nič z toho sa mi nevidí.“

„Ani mne, Emmy. Takže si kladiem otázku, či do toho vôbec ísť.“

Z jeho výrazu mi je jasné, že to myslí vážne. Zrejme s nimi musel za mňa bojovať; mala by som mu byť vďačná. A asi aj som. Len nemám rada, keď sa ku mne správajú, akoby som potrebovala dozor. Ach jaj, toto miesto, kde vládnu muži...

„No tak, Emmy, usmej sa, lebo ak sa ti to nevidí, vrátim sa do Alexandrie a radšej budem predávať knihy. A bezo mňa budeš tam, kde si bola – čiže naďalej suspendovaná.“

„Nemáš veľa príležitostí prikazovať mi, aby som sa usmiala, Books.“

Rozosmeje sa. Aj tak mi je jasné, že dôvodom nie je môj ostrovtip alebo Booksova dobrá nálada. Dobre ten smiech poznám.

NEVIDITEĽNÝ

Smeje sa preto, lebo ho dráždi bezmocnosť. A tiež preto, že ostatné emócie ako frustráciu či zlosť už vyčerpal.

„Toto vyšetrovanie sa ťa osobne dotýka,“ vraví. „Lenže žiadnemu agentovi by nedovolili stať sa členom tímu, keby mal na prípade osobný záujem. Žiadnemu agentovi by nikdy nedovolili vyšetrovať smrť vlastnej sestry–“

„Ale ja nie som agent,“ namietnem a ako školáčka zaklipkám očami. „Som len obyčajná výskumná analytička.“

„Dobre pre teba,“ odvetí. „Lebo ak to zoberieme z technickej stránky, do tímu ťa zobrali len preto, že budeš pomáhať pri vyšetrovaní. Nič viac než pomáhať. V rámci tímu.“

Má pravdu. Viem, že má pravdu. V tejto chvíli by som mala byť šťastná. Pohodím hlavou, nasucho preglgnem – naozaj veľmi nasucho – a zhlboka sa nadýchnem.

„Stretol si sa s Moriartym a zabralo to. Bojoval si za mňa, aby som mohla byť súčasťou tímu. Všetko si to veľmi vážim, Harrison. Áno.“

Kruci, *zas* som povedala „áno“.

Booksov ukazovák mi naznačuje, aby som si dala pohov. „Nevolaj ma Harrison, dobre? Vrátil som sa, lebo existuje možnosť – podotýkam, možnosť –, že tu vyčíňa sériový vrah, a ja nemám sériových vrahov rád. Už z princípu. A bez teba by sme o ňom ani len netušili. Ak je to naozaj tak, potom ide o niekoho celkom výnimočného.“

„A dostaneme ho,“ dodám.

„Áno, ak naozaj existuje, dostaneme ho. A pogratulujú za to Juliusovi Dickinsonovi. A ty sa s tým zmieriš.“

Zdvihnem ruky, akože sa vzdávam. „Ak toho vraha dostaneme...“ začnem.

Books si ma pozorne premeria, potom sa vytiahne zo stoličky.

„Ak vôbec existuje,“ povie.

Stretnutie s Grahamom
Nahrávka č. 4
29. augusta 2012

Dobrý deň, trieda. Neprekáža vám, ak vás budem volať „trieda“? Predpokladám, že ma počúvate, lebo sa chcete čo-to dozvedieť. A keď poviem dozvedieť, nemyslím tým len to, že sa chcete dozvedieť niečo o *mne* – odkiaľ pochádzam, čo robím, prečo to robím a tak –, ale že sa chcete aj niečomu priučiť. *Odo mňa*. Možno nie všetci, ale aspoň poniektorí. Mnohí z vás sú iba prirodzene zvedaví. Teda pokiaľ ide o morbidnosti. Chcete jednoducho spoznať bežný „deň môjho života“. Presne tak, ako keď pri nehode, okolo ktorej práve prechádzate autom, spomalíte v nádeji, že uvidíte, ako sa z rozstiepanej lebky rinie krv. Alebo že zbadáte nevládne telo na nosidlách, visiacu ruku bez života, ktorá sa len tak hompáľa. No ale poniektorí z vás sa budú zaiste chcieť – a o tom som skalopevne presvedčený – dozvedieť viac než len to, *ako* to robím a *prečo* to robím.

Ste zvedaví, či by ste to dokázali aj vy.

A ja mám pre vás dobré správy: áno, dokázali by ste to aj vy! A aj vám ukážem, ako.

Pôjdem teraz dnu. Zdá sa, že sa schyluje na dážď. Vnútri budem hovoriť trochu hlasnejšie a dúfam, že ma cez ten hluk budete počuť. Začína sa to tu poriadne napíňať.

V prípade, že špekulujete, ako sa viem s vami zhovárať pri takom množstve ľudí, vám to rád objasním: môj diktafón vyzerá ako smartfón, takže si ho len tak držím pri uchu a hovorím do mikrofónu na konci. Akoby som telefonoval s priateľom. Ak robím nevyhnutné opatrenia, aby mi to ľudia zhlkli – občas stíchnem, kým mi neexistujúci človek na druhom konci linky akože odpovedá, potom šplechnem pár prerušovaných viet, tu a tam pustím hlášky

ako Čože? alebo *No už ma počuješ?* alebo čosi také, robím grimasy, zakrývam si ucho, podchvíľou sa akože sústreďujem –, potom nik nezapochybuje, že skutočne s niekým volám.

Tak napríklad, teraz si predstavte, ako sa predieram cez čoraz väčší a väčší dav v bare. Stojím ani nie meter od chlapíka, ktorý pôsobí veľmi napäto. Má poriadne svaliská, je nakrátko vystrihaný, tričko má asi tak o dve čísla menšie, než by mal mať. Skrátka a dobre, ide o istý typ človeka... Chápete, nie? No a mne je jasné, že nech o ňom poviem čokoľvek, on ani okom nemihne. Že prečo? Pretože rozprávam konverzačným tónom a pri uchu si držím elektronický prístroj. Podťte, predvediem vám to: rád by som s týmto milým pánikom ostal zopár minút sám. Chcel by som mu totiž vraziť do ucha ľadový cepín a gniaviť ho dovedy, až nezačujem prasknutie. Potom by som ho celého zapálil kerozínom a plameňometom... No a tebe, môj milý, vôbec, ale vôbec nedocvaklo, že hovorím o tebe, však?

Čo to má zas byť? Už ma – no už ma počuješ? Je to už – je to už lepšie? Počuješ ma dobre?

Vidíte? Vrazil som vám – malina! Takto to funguje. Jedna z vecí, na ktorú vás chcem upozorniť a ku ktorej sa budem neprestajne vracáť, je táto: nech robíte čokoľvek, čo vás má priviesť k cieľu, nech si vytyčujete čoraz vyššie a vyššie ciele, svoju vec musíte vedieť predať. Chcem povedať – predať absolútne, od začiatku do konca, vložiť sa do toho celý, dať do toho všetko, čo máte. Môže ísť trebárs o niečo veľké, ale môže ísť hoc aj o zdanlivo zanedbateľný detail. No a viete vôbec, že všetko zvyčajne skazia detaily? Keď máte byť poriadne ostražitý, a nie ste...

Ako príklad si vezmime mňa samotného. Práve teraz, keď telefonujem. Keď ukončím rozhovor s vami, mohol by som si do vrecka jednoducho strčiť diktafón, ktorý prezentujem ako telefón, a neurobiť pri tom nič, čo bežne robíte, keď ukončíte hovor. Teda že sa do slúchadla rozlúčite a stlačíte gombík. Alebo, ak sa vám hovor preruší, že ziapete do telefónu a potom sa snažíte pôsobiť zmätene či znechutene, len krútite hlavou. Inými slovami – na takéto úskoky by som mohol zabudnúť a jednoducho si strčiť diktafón do vrecka.

Lenže čo ak ma niekto kvôli niečomu *pozoruje*? Alebo – čo ak niekto s odznakom na bunde sleduje bezpečnostné video so záznamom z tohto baru neskôr, hľadá náznaky čohokoľvek, čo nie je celkom s kostolným riadom? Je to dosť nepravdepodobné, toľko vám môžem povedať, ale čo ak sa to predsa len stane? V takom prípade by ma videli, ako prechádzam cez bar a pôsobím, že s niekým telefonujem. A potom si zrazu telefón len tak vopchám do vrecka. V takom prípade by videli, že niečo maskujem, že podvádžam. V takom prípade by som sa im vykrojil z davu. A vykrojiť sa z davu určite nechcem. Je to totiž – a teraz dávajte dobrý pozor –, je to totiž to najposlednejšie, čo by ste chceli urobiť.

Takže si dám poriadne záležať na tom, aby som na začiatku povedal niečo ako: „Haló haló? Čauko, ako sa máš?“ Alebo čosi také. Skrátka voľačo na pozdrav. A to vždy, keď sa začnem s vami zhovárať prostredníctvom tohto diktafónu všade tam, kde by ma mohol niekto vidieť. Keď budem chcieť naše stretnutie ukončiť, potom zasa poviem: „Tak zatiaľ... Dovi...“ To je jedno, čo presne. A na záver stlačím gombík. Akože rozhovor končím. Takže – toto všetko vám vravím preto, aby sme si rozumeli, aby som vás zbytočne nemiatol.

Naozaj na tom záleží. Predpokladám totiž, že polícia by dnes večer mohla – aj keď to myslím len hypoteticky – prezeráť nahrávku videa z tohto baru. Pretože sa dozvedia, že tento bar bol posledným miestom, kde videli Curtisa Valentina živého. To je on, tam v rohu. Áno, tam-tam. Chlapík s chvostom a veľkým bruchom. Čierne tričko, modré džínsy, hlava v pohári pívka s peknou penou. Nemotorne prešlapuje z nohy na nohu. Pracuje z domu – zaoberá sa údržbou webových stránok, svoj biznis volá Perfektné dizajny. Dozvedel som sa to z Facebooku. Pôsobí ako milý chlapík. To som sa dozvedel už z rozhovoru. Volal som mu včera a dohodol som sa s ním, že sa dnes stretne v miestnej krčme, teda v tomto bare, na pivko.

Okej, už ma zbadal. Nikdy sme sa nevideli, ale asi uhádol, že práve so mnou sa má stretnúť. Pretože sa obzerám okolo seba, odhadujem ľudí.

Curtis? Ahoj, ako sa máš? Som rád, že ťa spoznávam. Daj mi, prosím ťa, sekundičku, len dokončím tento hovor!

NEVIDITEĽNÝ

Okej, suprové, ale už musím bežať. Uvidíme sa neskôr. Tak dovi!
Ó prepáč, Curtis. Som taký rád, že sme sa konečne stretli...

[KONIEC]

BOOKS PRÍDE ku mne – vlastne k mojej mame –, aby sme pátrali ďalej. Potom zostane na noc. Je to prvá noc, odkedy som vycúvala z nášho vzťahu, ktorú strávime pod jednou strechou. Áno, vnímam to ako čosi čudné. Čudné ako čudné v Alici v krajine zázrakov. Odtiaľto by však mal Books dlhú cestu späť, a tak je pochopiteľné, že tu prespí.

Lenže, je to... čudné.

Sme v kuchyni. Ja sedím za stolom, pred sebou mám laptop, kontrolujem si e-maily a webové stránky, ktoré navštevujem pravidelne. Books zatiaľ varí cestoviny. Je lepší kuchár než ja, ale treba k tomu povedať viac. Vlastne sme vždy zvykli varievat spolu. Otvorili sme si fľašku vína, pri krájaní zeleniny a miešaní omáčok sme si vymieňali nežnosťky ako hryznutie do krku a tak. Milé spomienky. Mám na Booksa veľa milých spomienok. Okrem Marty je jedinou bytostou pod slnkom, čo mi rozumela. Čo je, ach, bože... Čo je asi dôvodom, prečo nám to nakoniec nevyšlo.

„Máš sušené papričky čili? Drvené?“ pýta sa Books.

„Netuším,“ poviem neprítomne, prechádzam cez e-mailly o čerstvých požiaroch, eliminujem jasné prípady, označujem všetko, čo ma rozruší, aby som sa k tomu mohla neskôr vrátiť. „Pohľadaj ich.“

„To si mi ale poradila! A ja že... keď tu len tak ostanem, privrím oči, roztvorím prsty, že sa stane zázrak a v dlani sa mi zjavia papričky. Vravíš, aby som pohľadal...?“

Na stole mi zvoní mobil. Volá Dorian. Dnes som jej telefonovala a nechala som odkaz.

„Ahoj, mami.“

„Vravela si, že máš dobré správy,“ povie mama. Trocha brble. Tento problém sa začal pred piatimi rokmi, keď mi zomrel otec. Mama sa nikdy neopije tak, žeby nevedela stáť na nohách, len si pred večerou máličko uhne – Tanqueray gin s tonikom. Ja som

na tom bola po Martinej smrti horšie. Vždy som si myslela, že matka mala Martu radšej než mňa. Boli si také podobné, z oboch vyžarovalo šťastie a bujarosť roztlieskavačiek. Ako som rástla, Dorian mi často vpravievala: *Skutočne ti nerozumiem, Emmy. Ale ja som vedela, čo tým myslela: Ach, bože, bože, prečo si len taká iná? Iná ako ja? Prečo nemôžeš byť ako Marta?*

„Áno, mami, mám dobré správy. Opäť mám lukratívnu prácu.“

„A kde?“

„Čo tým myslíš, „a kde“? Predsa v FBI. Som späť.“

„Ale to je vynikajúce! Takže ti dovolili vrátiť sa? Takto skoro?“

„Uhm. Predostrela som im, čo som zistila o tých požiaroch, a oni súhlasili so spustením vyšetrovania. Budem na tom prípade robiť aj ja.“

Nič. Ticho. Mama nikdy nemala jasno, pokiaľ ide o moju posadnutosť predmetnými požiarmi. Myslela si, že v súvislosti s Martinou smrťou hľadám niečo pozitívne. Že ak sa mi podarí nájsť paralelu s niektorým iným zločinom a potom ten zločin vyšetrím, že v mojich očiach nadobudne Martina smrť aký-taký zmysel. Asi takto – *Marta zahynula, aby sme mohli chytiť toho či onoho zabijaka*. Mama však nikdy neuverila, že Martu zavraždili.

„A sme pri tom, mami, keď matky vravia dcéram: ‚Ale to je vynikajúce!‘“

„Keď si myslím, že to je vynikajúce, Emily Jean, tak poviem, že to je vynikajúce.“

„Aj Books je v našom tíme,“ dodám, domnievajúc sa, že práve toto môže mamin postoj zlepšiť. Booksa mala vždy rada. Booksa majú radi všetci.

Mrknem naňho; mieša talianske cestoviny penne, na tvár mu vystupuje para.

„Harrison?“ povie mama. „Myslela som, že keď si ho nechala, odišiel z FBI.“

Ako pekne to nazvala. „Áno, mami, odišiel, ale nie preto, že som ho nechala. Odišiel, pretože dokončil, čo si zaumienil. Chcel sa jednoducho pustiť do dačoho iného.“

„Tomu teda neverím,“ namietne mama. „Dal výpoveď, lebo sa mu videlo príliš bolestné byť na tom istom pracovisku ako ty.“

„Nuž, Harrison je tu so mnou, a tak sa ho na to môžeme spýtať,“ poviem s pocitom mierneho podráždenia. „Poď sem, Books, a povedz mojej mame, prečo si odišiel z FBI.“

Books odloží vrecku, ktorou ochutnával omáčku na cestoviny, utrie si ruky do utierky a podíde k stolu. Vezme si odo mňa telefón a povie: „Ahoj, Dorian, ako sa máš? Ja som v pohode, ďakujem. Áno, máš pravdu, predávať knihy dnes nie je žiaden špás. Ale dá sa, dá sa... No a aký je Neapol? To rád počujem! Výborne! A teraz – odišiel som z FBI, pretože ma Emmy nechala.“

Nato mi telefón vráti. Nikdy predtým som ho nevidela takto sa vyškierať – od ucha k uchu.

„To nie je pravda,“ zaprotestujem. „Hovorí to len tak.“

„Nehovorím to len tak!“ zvolá Books s rukou na ústach.

„Nehovorí to len tak,“ pripojí sa mama.

„Už musím končiť, mami. Tento rozhovor považujem za jeden z našich lepších,“ poviem a telefón rázne vypnem.

„To bolo od teba naozaj milé, Books.“

„Penne sú skoro uvarené. Už si s prácou hotová?“

„Takmer. Nezdá sa, že minulú noc niekto zahynul rukou podpaľača.“

„Ach, to je škoda. Či vlastne, chcel som povedať, že to je dobre.“

Books nám naloží na tanieri – penne s červenou omáčkou, parnú brokolicu s cesnakom, trocha šalátu. Prvý raz si všimnem, že má na spánkoch tu a tam šediny. Keďže má teraz vlasy dlhšie, šediny viac vidieť. Prichytí ma, ako ho skúmam. Odvrátim zrak. Keby sa na olympiáde súťažilo v narušení intímnych chvíľ, iste by som vyhrala zlatú medailu. Kým Books otvára fľašu vína, ja dočítujem dôležité e-maily a webové stránky, ktoré obvykle sledujem. Teda práve v tejto chvíli. Valia sa totiž ako lavína, prichádzajú v ktorúkoľvek dennú či nočnú hodinu.

„Priveľa pracuješ,“ povie Books, keď si sadne.

Vystrúham grimasu. „Žeby som to chytila od teba?“ Vo víne, ktoré kúpil v meste, zacítim podtón medi. Je príliš prenikavý.

„Nuž, uvedomil som si to, keď som odišiel z FBI. Život nie je len práca.“

„Nie? A na čo také si sa teda dal? Na horolezectvo? Alebo na spoločenskú hru Parcheesi?“

NEVIDITEĽNÝ

„Neznevažuj moje slová,“ povie.

„Neznevažujem. Teba by som nikdy neznevažovala.“

Books si poriadne logne z vína, vychutnáva ho, prevaľuje v ústach, potom labužnícky vzdychne. „Keď si mi pred svadbou dala kopačky, znevážila si ma.“

„To nebolo zneváženie.“

„Nie? A čo to potom bolo? Kompliment? Akože ma berieš všetkými desiatimi?“

Musím uznať, že takéhoto mám Booksa rada – bez zábran, sarkastickejšieho, uvoľnenejšieho.

„Bolo to... Jednoducho to bolo životné rozhodnutie,“ poviem.

„Ó, tak to mi teda odľahlo!“ žmurkne na mňa. „No čo už. Nechajme to tak, moja. Už je za tým. A teraz jedz, dobre? Zajtra musíš náš nový tím ohúriť.“

Stretnutie s Grahamom
Nahrávka č. 5
29. augusta 2012

Haló? No ahoj, drahá! Ale pravdaže, pravdaže sa mám super! Čoó... Fakt? No super! Čo to vravíš? Je tu zlý signál... Že kde som? No som v Champaign, v Illinois. Pamätáš na tú firmičku, čo sa stará o webové stránky? Hovoril som ti o nej... Perfektné dizajny... Curtis Valentine... Práve som v jeho kancelárii, má ju v suteréne. A musím ti teda povedať, že to tu má *ú-ňo-ňú-ňo!* Suprové! Ešte lepšie, než sme mysleli! Fakt!

Ó, prepáč Curtis. Dúfam, že ti nevadí, keď tu teraz klábosím po telefóne. Lenže stretnutie u teba sme rozoberali celý týždeň.

[Editorská poznámka: zvuky mužského hlasu, sotva počuteľné.]

Okej. Takže sa na chvíľu vzdialim od Curtisa. Chcem vám totiž niečo povedať. Vám, môjmu publiku. Už som vám spomenul, že vám istý čas nedovolím pozerať sa ani počúvať, čo robím. A tak to aj zostane. Takže to teraz vypnem. Idem sa totiž pustiť do práce. Len som vám chcel pripomenúť, aký som dobrý v tom, čo robím. Ako som si získal Curtisovu dôveru – totálne a absolútne. Ako teraz môžem za ním len tak ísť a on mi len tak dovolí ukradnúť mu život. Aké je to len všetko ľahké, keď je človek disciplinovaný, keď sa na niečo sústreďí! A okrem toho – čo je, pravdaže, rovnako dôležité – vám chcem ukázať, ako ma to všetko neprestajne vzrušuje. Nikdy sa mi to nezunuje. Kiežby ste mohli cítiť tú naliehavosť, ktorú cítim ja. Radostný tlkot vlastného srdca, elektrizujúce chvenie, čo sa mi dostáva do žíl, eufóriu, ktorá ma pohlcuje. Chcem povedať – no veď viete, čo tým myslím, nie? Tu nejde o nenávisť. Tu ide o *lásku*.

NEVIDITEĽNÝ

Okej, okej. Ideme na vec. Vraciam sa ku Curtisovi o 3... 2... 1...

Tak či onak, drahá, mala by si vidieť, čo Curtis dokáže s webovými stránkami. Myslím, že s týmto chlapíkom sa dáme do suprového, geniálneho biznisu. Curtis teraz sedí za pracovným stolom. Má pred sebou... no koľko, Curtis? No koľko ich máš – štyri? Má pred sebou štyri rôzne počítače, čo makajú naraz, v tandeme. A Curtis je v tomto svojom kráľovstve čosi ako... Ako to len povedať? Akoby ho táto robota celého pohltila, akoby...

Akoby vôbec, ale vôbec netušil, čo mu teraz idem urobiť...

[KONIEC]

S BOOKSOM sa objavíme v Dickovej kancelárii o 17.00, ako sme sa dohodli. Pošlú nás však do konferenčnej sály, ďalej po chodbe. Zaradenie stretnutia na koniec pracovného dňa hovorí samo za seba; náš Dick nám veľa času venovať nehodlá. Navyše tomu ešte nasadí korunu – nechá nás čakať viac než dve hodiny. Napokon vpláva do konferenčnej sály o 19.15. Niečo prežúva (zdá sa, že ten kretén večeral a nás tu zatiaľ nechal len tak trčať). Bez jediného slova sa zvalí na stoličku. Potom si nasledujúcich desať minút hodvábnu handričku, ktorú má stále naporúdzi, utiera sklá na okuliaroch. Dáva nám tak najavo, akí sme preňho „dôležití“. Najprv vlastné okuliare, až potom vyšetrovanie.

Na stretnutí sú ďalší dvaja ľudia. Externý konzultant a bývalý agent Dennis Sasser a výskumná analytička Sophie Talamasová. To je zrejme všetko; náš tím.

Denny Sasser má čelo posiate stareckými škvrnami a na temene hlavy sa mu skvie zopár pramienkov bielych vlasov. Má vpadnuté oči a útle, ohnuté ramená. Podľa pravidiel mal odísť do dôchodku v päťdesiatsedmičke, a po tom, čo mu riaditeľ udelil zopár výnimiek, do penzie aj odišiel. Ponechali si ho však ako externého konzultanta, dávali mu prácu na rôznych oddeleniach. Naposledy robil na konfiškáciách majetku, teda v oblasti asi rovnako žiaducej ako struma. Takéto pracovné zaradenie obyčajne znamená len jedno: *chlapče, zmluvu ti už nepredĺžime, to si píš*. O tomto členovi nášho tímu sa veru nedá povedať, že by robil kariéru, šplhal sa nahor. Čo je však na druhej strane dobre. Nemyslím si totiž, že by sa Denny dokázal šplhať, aj keby ste mu pod zadok dali ruku a tlačili ho. Pre FBI pracuje od objavenia elektriny. Náš Dick vraví, že Denny kedysi robil na prípadoch podpaľačstva. Ja by som sa však spokojne stavila, a to o splátku pôžičky, že na tých prípadoch robil, keď sa

oheň získaval trením paličiek jednej o druhú. A túto námahu ste vynakladali na to, aby ste si mohli pripraviť stegosaura, ktorého ste usmrtili oštepom a potom si ho pritiahli do jaskyne.

Sophie Talamasová. No, neviem... Musí byť nová. Je odo mňa mladšia (čo však, bohužiaľ, veľa nenapovie) a oveľa krajšia (pozri predchádzajúcu poznámku). Či je, alebo nie je odborne zdatná, netuším, ale dozaista je priveľmi mladá a neskúsená. Čo znamená, že bude potrebovať tréning a rady a na také dačo ja nemám čas.

Toto teda nie je tím, ktorý by ste nazvali špičkovým. Náš Dick sa o to patrične postaral.

Dali nás dohromady, aby sme neuspeli.

„No dobre,“ vraví Dickinson, keď si z okuliarov zotrie posledný fľáčik. „Nechystám sa... Nechystám sa mrhať drahocennými zdrojmi... Čiže kvôli čomusi celkom nejasnému.“ Potom si okuliare nasadí a opovržlivo si nás premeria. „Preštudoval som si takzvaný *výskum*, čo dala dokopy Emmy. Zatiaľ mi z toho vychádza, že za tým vôbec nič nie je. Niekoľko požiarov, to áno. Lenže v tejto krajine sú požiare na dennom poriadku. Ľudia pri nich hynú každý boží deň. Ja to vnímam tak, že naša Emmy zostavila zoznam *istých* požiarov. Lenže vyšetrovatelia o každom z nich tvrdia, že vznikol náhodne.“ Dick pokrúti hlavou. „Nevidím tu ani jeden jediný prípad, pri ktorom by mohli Spojené štáty pred súdom presadiť vinu, ktorá by ako-tak obstála.“

„To je pravda,“ vstúpim do toho. „Ten zloduch je neskutočne dobrý.“

„Je neskutočne dobrý,“ zopakuje Dick. „Alebo *takýto* extra super kriminálnik vôbec neexistuje a predmetné požiare sú presne tým, čím sú, čiže náhodami, *nehodami*.“

„Ak môžem niečo poznamenať,“ ozve sa Denny Sasser a dvíha zo stola ruku. Dáva nám tým na vedomie, že je predsa len schopný pohybu. „Slečna Dockeryová, nevidím medzi jednotlivými prípadmi nijakú súvislosť. Ide o rôzne mestá. Obete sa od seba naozaj líšia – sú medzi nimi muži i ženy, černosi i belosi. Sú tam Latinskoameričania, aziati, starí, mladí, bohatí, stredná vrstva, nemajetní. Čo môže týchto ľudí spájať?“

„Uvedené požiare sa vznietia každý deň v týždni okrem nedele,“ podotkne Books. „Musíme teda brať do úvahy, že by mohli

mať voľačo spoločné s náboženstvom. Azda to by mohlo spájať obeť. Môže ísť o hriešnikov; vrahom môže byť náboženský fanatik, ktorý týchto neznabohov hádže do ohňa. Alebo môže ísť o dačo satanické.“

Musím priznať, že aj ja som si všimla absenciu nediel, no nikdy som jej neprikladala prílišný význam. Zato Books áno. Bola to prvá vec, ktorú postrehol. A práve preto ho potrebujem.

„Dačo satanické?“ začuduje sa Sasser. „Kvôli ohňu?“

Books pokrčí plecami. „Možno. Mali by sme vziať do úvahy numerologickú analýzu. Možno tie dátumy... Alebo adresy obeť... Alebo ich vek... Súvislosť so šesť-šesť-šesť, teda s číslom šelmy a tak. Sophie, dobrá úloha pre vás, nie?“

Sophie, dievča s veľkými hnedými očami, hodvábnymi blond vlasmi a rozkošnou útlou postavíčkou, pookreje. „Okej, agent Bookman.“

„Volajte ma Books, každý ma tak volá. A môžeme si tykať.“

„Dobre teda, Books.“ Sophie sa na Booksa usmeje, on jej úsmev opätuje.

Dokonca sa usmieva i sám Dickinson. Na mňa. Širokánsky škodoradostný úškrn.

Ach, Dickinson, ty úskočná šelma – tak preto si zaradil Sophie do tímu, čo? Lebo si vedel, že sa bude Booksovi páčiť!

Tak dosť, Em, spamätaj sa. Na takúto príležitosť si predsa čakala. Teraz môžeš ukázať, čo v tebe skutočne je.

Najvyšší čas vysvetliť prítomným zopár vecičiek.

„TIETO PRÍPADY sa nevyšetrili dôsledne,“ poviem. „Miestni vyšetrovatelia si s nimi nerobia ťažkú hlavu, všetko im je jasné. Presne ako im to podsunul náš hľadaný – jednoducho vysvetliteľná príčina nešťastnej náhody. Pri podpaľačstve sa dajú stopy ľahko zahľadiť; plamene pohltia dôkazy. Niekedy vám to však podpaľač uľahčí a použije katalyzátor – benzín alebo kerozín –, ktorého prítomnosť sa dá na mieste činu následne zistiť. Inak sa však prípady podpaľačstva odhaľujú neskutočne nevedecky, napríklad prítomnosťou bandasky na benzín alebo fľaškovej bomby, ktoré sa nájdu na mieste činu; prítomnosťou nožíka, ktorý ostane pri rozrezanej benzínovej hadičke; prostredníctvom výpovedí svedkov, ktorí si uprostred noci všimli niekoho uháňať z miesta činu. Takisto môže ísť o silný motív, či už sú vo veci peniaze alebo hádka. Chcem tým povedať jedno: ak je podpaľač opatrný a dôkladný, zvyčajne sa mu podarí stopy takéhoto trestného činu úspešne zahľadiť. Verím, že človek, ktorého hľadáme, je nesmierne opatrný. Nezostáva po ňom nič, čo by mohlo vzbudiť podozrenie. Vyberá si obeť, s ktorými nemá nič spoločné, dokonca prináša vyšetrovateľom jasné vysvetlenia. Rovno na striebornej tácke. No a čo si vyberú vyšetrovatelia? Jasnú odpoveď. Vždy si vyberú jasnú odpoveď.“

Denny, ktorý si môj monológ pozorne vypočul, poslušne pri-takáva. Lenže aj tak mi je jasné, že som si ho nezískala. „Slečna Dockeryová,“ povie.

„Hovorte mi Emmy.“ Ak Books navrhuje Sophie, aby ho oslovovala neformálne a tykala mu, potom ja navrhujem Dennymu to isté. Ani tak to však nevyzerá, žeby som skóre vyrovnala. Books dostal Barbie Malibu, ja som skončila so starým otcom Waltonom.

„Emmy, musíme zvážiť možnosť, že jasná odpoveď je správna odpoveď,“ vraví Denny. „Ak som za tých tridsať rokov, čo tu robím,

James Patterson a David Ellis

k niečomu dospel, potom je to poznanie, že najjednoduchšia odpoveď je zvyčajne správna odpoveď. Chceš, aby sme na základe neexistujúcich dôkazov, že skutočne ide o podpaľačstvo, uverili, že tu vystrája akýsi geniálny podpaľač?“

Je to pochopiteľné. Presne preto je chlap, ktorého hľadáme, taký dobrý v tom, čo robí. Kvalifikuje sa na geniálneho podpaľača práve preto, že dôkazy jeho podpaľačstva *vôbec* neexistujú.

„Nemám k dispozícii všetky odpovede,“ pripustím. „Potrebujeme pitvy, forenzné analýzy z miest činu, výpovede svedkov, všetko...“

„Na to nemáme prostriedky,“ vyhlási Dick.

„V tom prípade musíme presvedčiť miestnych vyšetrovateľov, aby to urobili za nás.“

„Presvedčiť na základe čoho?“ pýta sa Denny Sasser. „Ja tu nevidím žiadne dôkazy.“

„Ani ja,“ pripojí sa Dick.

Pozriem na Booksa. Krátko pritaká.

Napokon povie: „Ukáž im to.“

MAPU SPOJENÝCH ŠTÁTOV plagátového formátu pripevním na stojan vedľa veľkého stola v konferenčnej sále. Na miestach inkriminovaných požiarov sú po celej mape pripnuté hviezdičky. Spolu ich je päťdesiatštyri – tridsaťdva červených a dvadsaťdva modrých.

„Máme tu päťdesiatštyri požiarov,“ poviem. „Päťdesiatštyri požiarov, ku ktorým došlo od minuloročného Sviatku práce až po dnes. Teda jeden celý rok. Ako vidíte, predmetné požiare sa vyskytli v rôznych kútoch krajiny, od Kalifornie až po New York, od Texasu až po Minnesotu, od štátu Washington až po územie Floridy. Päťdesiatštyri požiarov, a všetky vzbudzujú dojem, že sú náhodné. Päťdesiatštyri obetí.“

V miestnosti zavládne ticho. Smrť predstavuje niečo zvláštne, dokonca i pre mužov a ženy zákona, a to aj v prípade, že sa totálne a absolútne mylím. Tak či onak, päťdesiatštyri je privysoké číslo. Ide o množstvo mŕtvych ľudí. Tu prestávajú všetky žarty, podpichovačné či mudrlantské reči.

„Verím, že týchto päťdesiatštyri požiarov navzájom súvisí. Prečo sú iné ako stovky, ak nie tisícky iných požiarov, ktoré každoročne zachvátia domovy ľudí po celej krajine? Sú iné, lebo majú spoločné štyri veci. Po prvé, majú pôsobiť ako nešťastné náhody. Po druhé, vždy si vyžadujú *jednu jedinú* obeť. Po tretie, pri každom z týchto požiarov sa obeť našla pri zdroji vzniku požiaru – inými slovami, obeť objavili v tej istej miestnosti, v ktorej požiar vypukol. A po štvrté, táto miestnosť, respektíve epicentrum požiaru, bola vždy spáľňa.“

„A to je neobvyklé?“ pýta sa Denny Sasser.

„Veľmi neobvyklé,“ poviem. „Požiare zvyčajne nevypuknú v spálni. Drvivá väčšina požiarov v domácnostiach sa začne v ku-

chyni. Alebo ich spôsobia chybné plynové rozvody v pivniciach či prácovníach. Niekedy začnú horieť elektrické drôty. V prípadoch, keď sa vytvorí elektrický oblúk. Ide obyčajne o vysoký počet zdrojov tepla – za stereami a tak. Ale aby požiar vypukol v spálni? Veľmi nezvyčajné, naozaj.“

Denny to uzná. „No, neštudoval som najnovšie štatistiky.“

Usmejem sa naňho. „Ja áno. Lenže bez ohľadu na miestnosť, z ktorej sa požiar rozšíril, väčšina ľudí nezahynie pri zdroji ohňa. Ľudia utekajú *od* ohňa, nebežia *k* nemu. V prípade požiarov, ktoré si vyžadujú obeť na životoch, oheň zvyčajne vypukne, kým ľudia spia. Začne sa v inej časti domu, nie v spálni. Môže vypuknúť v kuchyni alebo v prácovní a odtiaľ sa potom rozšíriť ďalej. Ak dôjde k usmrteniam, stane sa tak najčastejšie preto, lebo obeť sa nadýchajú dymu po tom, čo sa nevedia dostať do bezpečia, pretože im oheň odreže cestu. Zvyčajne sa len tak nezoškvaria v posteli. V každom z týchto päťdesiatich štyroch prípadov zahynula obeť v tej istej miestnosti, ktorú si páchatel vybral na založenie požiaru. V mnohých z týchto prípadov našli obeť v posteliach alebo vedľa nich.“

„Lenže takto sa to mohlo stať, aj keby šlo o nešťastnú náhodu,“ povie Sasser.

„Ale iste, Denny. Sám si pred chvíľou vyslovil domnienky päťdesiatich štyroch rozličných tímov, ktoré predmetné požiare vyšetrovali. V každom prípade zistili, že šlo o nešťastnú náhodu. Keby sme sa izolovane pozreli len na jeden prípad, áno, iste, možnosť neúmyselného požiaru tu je, najmä ak vyšetrovatelia nájdu zrejmu, takzvanú *náhodnú* príčinu požiaru. Lenže o to práve ide – presne tú im náš hľadaný vždy poskytne. Oni potom už len prijmú zrejmu odpoveď namiesto toho, aby si lámali hlavu nad nejakým fiktívnym diabolským komplotom. Lenže my neposudzujeme prípady izolovane. Posudzujeme ich v rámci celej krajiny. A čo vidíme, je päťdesiatštyri prípadov počas jedného jediného roka. Tvrďím teda, že ide o šablónu.“

Upierajú sa na mňa všetky páry očí. Nie som geniálna, pokiaľ ide o čítanie z tváří, ale myslím, že som práve zdolala prvú prekážku. Možno som zatiaľ nepresvedčila každého, ale takisto už nie som až tak ďaleko od pomyselnej čiary, ktorú musím prekročiť, ako som bola predtým.

NEVIDITEĽNÝ

„Podme sa pozrieť na ďalšie detaily,“ pokračujem. „Začnime s prvými štyrmi mesiacmi minulého roka. Vypuklo to okolo minuloročného Sviatku práce a pokračovalo do konca toho roka. Alebo, ak mám byť presná, do druhého januára tohto roka. Sústreďte sa, prosím, na hviezdičky na mape. Predstavujú tridsaťdva požiarov, ktoré vypukli počas inkriminovaných štyroch mesiacov. Všimnite si, aké sú roztrúsené – nachádzajú sa vo všetkých kútoch krajiny okrem oblasti Stredozápadu. Pri týchto tridsiatich dvoch požiaroch zahynulo tridsaťdva ľudí.“

Posledným požiarom v danom časovom úseku bola udalosť z 2. januára. Došlo k nej v Peorii v Arizone. Dodnes si pamätám na mamin telefonát, na paniku v jej hlase, na jej neschopnosť povedať mi, čo sa stalo. *Marta*, v kuse jachtala, *Marta bola... tvoja sestra bola...* Trvalo mi vyše desať minút, aby som z nej dostala koniec vety. Lenže po niekoľkých počiatočných pokusoch som aj ja podľahla panike, pretože som pochopila, že mama mi volá kvôli tomu najhoršiemu. *Marta bola čo, mami?* Nariekala som, zlomil sa mi hlas, triasli sa mi kolená, podlaha podo mnou sa prepadala. *Čo sa jej stalo?*

„Takže to máme tridsaťdva požiarov za štyri mesiace,“ vraví Books, povzbudzuje ma, pomáha mi, cíti, že ma prevalcovali spomienky. Vďačne mu kývnem a opäť sa sústredím.

„Tak je,“ poviem. „Čiže asi dva požiare za týždeň. A ako vidíte z mapy, požiare sa vzhľadom na územie vyskytovali po dvojiciach. Dva v Kalifornii – Piedmont a Novato – v jednom a tom istom týždni v septembri. Dva v Minnesote – Edina a Saint Cloud – v jednom a tom istom týždni v októbri. Takže náš hľadaný cestoval. Cestoval od Sviatku práce až v podstate do Nového roka. Prečo, to neviem.“

Všetci dávajú pozor. No, aspoň že tak. Naša rozkošná Sophinka si dokonca robí poznámky. Dáva nám tým na vedomie, že pravopis ovláda. Alebo aspoň čmáranie.

„Potom sa však dostávame do druhej časovej fázy, ktorá trvala od začiatku tohto roka až podnes,“ poviem. „A práve tu sa začíname o našom hľadanom dozvedieť viac.“

„DRUHÚ FÁZU zbesilého vyčíňania toho človeka,“ poviem, „predstavuje zhruba osemmesačný úsek od tohtoročného januára až podnes. Znázorňujú ho modré hviezdičky na mape. V tomto období tu máme dvadsaťdva požiarov a presne dvadsaťdva obetí. Teda jedna obeť na jeden požiar. Dosť punktičkárske, nemyslíte?“

Denny Sasser a Sophie Talamasová pritakajú. Aj Books prikývne, a to veľmi dôrazne, hoci on to už všetko počul. Náš Dick len pasívne sedí, vôbec nedáva najavo, čo si myslí.

Ukazovadlom načrtnem kruh okolo modrých hviezdičiek. „V druhej fáze si náš hľadaný zas až tak nepocestvoval, pravda?“

Books krúti hlavou. „Všetkých dvadsaťdva požiarov v tejto skupine vypuklo v širšej oblasti Stredozápadu.“

„Tak je. Illinois, Wisconsin, Iowa, Indiana, Missouri, Kansas. Začalo sa to uprostred januára a trvalo do minulého týždňa. Ten prípad v Lisle v Illinois. Teda takmer osem mesiacov. Lenže počas týchto ôsmich mesiacov došlo len k dvadsiatim dvom prípadom podpaľačstva. Namiesto dvoch požiarov za *týždeň* tu máme zhruba tri požiare za *mesiac*. Prečo?“

Pozriem na členov tímu ako učiteľka, ktorá dáva študentom otázku.

Keď neodpovedajú, urobím to za nich.

„Necháva si viac času na výber obetí,“ poviem.

Aj teraz všetci mlčia. Pomyslím si, že ich možno otravujem štýlom otázka-odpoveď. No potom sa mi zas vidí, že sa im to páči. Ľudia v tejto miestnosti prišli do služieb dozerania na uplatňovanie zákona preto, lebo radi riešia záhady. Teda aspoň do istej miery.

„Prečo to teda takto robí?“ pýta sa Dick, vstupuje do diskusie prvý raz. Neviem, či to mám brať ako dobré znamenie alebo zlé.

„Pretože si myslím, že žije práve na Stredozápade,“ poviem.

„A tak mu túto *činnosť* narúšajú bežné veci ako práca, priatelia... Teda čokoľvek, čomu sa ešte venuje. Keď cestuje, na tieto záležitosti kašle a sústreďí sa iba na páchanie zločinov. Lenže doma? Doma možno chodí do práce, má priateľov, rodinu...“

„Takisto sa musí doma správať obozretnejšie,“ poznamená Books. „Ak zabíja bližšie k domovu, pravdepodobnosť odhalenia je väčšia. No a zvýšená opatrnosť znamená väčšie medzery medzi jednotlivými obeťami.“

„Presne tak,“ poviem. „Všimnite si, prosím, že každá vražda, ktorú spácha na Stredozápade, patrí do iného súdneho obvodu výkonu práva. Rôzne mestá, rôzne oblasti. Dáva si dobrý pozor, aby sa nedopustil rovnakého zločinu dva razy v tom istom súdnom obvode. Má totiž strach, aby sa ľudia na tie požiare nezačali dívať ako na skupinu so spoločnými atribútmi. Chce, aby ich vnímali ako jednotlivé, osamotené udalosti, ktoré navzájom nesúvisia.“

„Vravela si, že obeť sa vždy nájdu v epicentre vzniku požiaru,“ povie Denny Sasser. „Existuje na to nejaký dôvod?“

„Pravdaže, epicentrum vzniku je miesto, kde oheň horí najdlhšie, a teda najintenzívnejšie. Kde narobí najviac škôd. Kde je pravdepodobnosť zničenia stôp najväčšia.“

„Chceš vari povedať, že ten zloduch používa oheň len na zahľadanie stôp?“

„Presne tak. Nevieť síce, čo obeťami robí, ale určite chce mať istotu, že to nezistíme. Nechce, aby sme ich pitvali. Potrebuje si byť istý, že nebude–“

Pomyslím si na Martu a stiahne sa mi hrdlo.

„Že nebude mať k dispozícii telo, ktoré by sa dalo pitvať,“ dopovie Sophie za mňa.

Prikývnem, nezmôžem sa na slovo. Aj teraz si spomeniem na matku, ako hulákala na riaditeľa pohrebného ústavu, na policajného vyšetrovateľa, na kohokoľvek, kto bol naporúdzí a musel počúvať: *Nesmiem si dieťaťko ani len pochovať? Nesmiem mu ani len vystrojiť kresťanský pohreb?*

Odkášľem si. Books mal pravdu, keď hovoril o úskaliach súvisiacich s vyšetrovaním zločinov, ktorých obeťou je milovaná osoba vyšetrovateľa. Nechcem sa v tomto smere stať odstrašujúcim prípadom.

James Patterson a David Ellis

„Takže požiar je v týchto prípadoch sekundárnou záležitosťou,“ usúdi Denny Sasser. „Nezakladá požiare, lebo mu to robí dobre, ale preto, aby nimi kryl zločiny. To tvrdíš?“

Znovu si odkašlem. „To tvrdím. To, čo robí, si vyžaduje veľa času. Preto vyhľadáva ľudí, ktorí žijú osamote. Aby si ich mohol podrobiť, musí s nimi stráviť viacej času. Napokon, keď s nimi skončí, podpáli im spáľňu. Vie, že dnes môžu hasiči doraziť na miesto požiaru o niekoľko minút po jeho vypuknutí. Je mu jedno, či zachránia zvyšok domu, alebo nie. Pretože kým prídu, obeť zhoria na uhoľ.“

Všetci sa to usilujú stráviť. Nevie, či som niekoho presvedčila, že máme do činenia s démonom, so strašným zabijakom. Určite som ich presvedčila, že existuje vážny dôvod pátrať ďalej.

„Kde teda začneme?“ pýta sa Denny Sasser.

„Začneme tam, kde žije,“ poviem. „Na Stredozápade. A ak by som si mala tipnúť, tak by som si ako prvé vzala na mušku Windy City. Takže balíme kufre, vážení. Smer Chicago.“

Stretnutie s Grahamom
Nahrávka č. 6
30. augusta 2012

Nuž teda, povedal by som, že toto by sa malo rátať ako samostatné stretnutie. Je už čosi po polnoci, oficiálne je teda štvrtok. To bol ale deň, súhlasíte?

Nie? Nevravíte nič? Nuž teda, ľudkovia moji, pretože mám dobrú náladičku, začnem odpovedať na otázky z poštárskeho vreca.

Kiežby som naozaj mal poštárske vrece. Som si totiž istý, že sa ma chcete povypytať na *tóľko* vecí. Z týchto nahrávok si budete môcť na mnohé otázky odpovedať sami. Skúsíte čítať medzi riadkami, špekulovať, prečo som použil také či onaké slovo, prečo som zvolil taký či onaký tón hlasu. A tak ďalej a tak dokola. Určite vám však prospeje, ak hneď teraz odpoviem na často kladené otázky.

Takže, z času na čas to tak jednoducho robievam – hádam, čo by vás mohlo zaujímať a odpovedám vám na to. Vytiahnime teda z Grahamovho poštárskeho vreca príbeh číslo jeden. Zvučka, prosím! A to má čo znamenať?! Že vraj nemáme zvučku? Ó, prepáčte mi to, moji milí. Na tomto teda budem musieť popracovať.

Otázka: podľa čoho si vyberáte obete?

Najjednoduchšie vám na to odpoviem takto: riadim sa tým, čo ma inšpiruje. Lenže čo ma v danom momente inšpiruje, sa mení. Podľa toho sa potom menia i moje obete. Ani od Beethovena by ste predsa nečakali, že skomponuje jednu a tú istú symfóniu dva razy, však? A ani od Tolstého, že napíše rovnaký román dvakrát...

Niekedy si tých ľudí vyhľadám, inokedy za mnou prídu sami. Niekedy istý čas v hľadaní tápem, inokedy sa mi veci len tak prihodí, len tak ku mne zovanie exotický parfum.

Toto je pouze náhled elektronické knihy. Zakoupení její plné verze je možné v elektronickém obchodě společnosti eReading.